

Eindrapport Blauwzaam energieconvenant I 2010-2014

Opgesteld door:

Stichting Stimular

- Willemien Troelstra
- Anouk Schrauwen
- Nick Rundberg (stagiaire)

Met bijdragen van:

- Jan-Kees van Vliet, Mourik Groot-Ammers , kartrekker van Energieconvenant-I
- Hans van der Knaap, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Stichting Stimular

Rotterdam, juni 2014

In samenwerking met de 25 deelnemers
van Blauwzaam Energieconvenant-I

Stimular →

*De werkplaats voor
Duurzaam Ondernemen*

 BLAUWZAAM

Voorwoord vanuit de deelnemers

Voor u ligt het afrondende monitoringsrapport van het Eerste Blauwzaam Energieconvenant.

Het is mooi te zien dat een idee uit 2010 heeft geleid tot 25 ondernemers die zijn gestart of hebben doorgepakt met de verduurzaming van hun bedrijfsvoering.

Het feit dat de collectieve doelstelling niet gehaald is jammer maar veel belangrijker is het dat 'het wiel is gaan draaien'.

Later dit jaar wordt het vierde Energieconvenant gesloten en maken 100 ondernemers deel uit van ons duurzame netwerk.

Mijn dank gaat uit naar Jan van Ginkel, die als voormalig Gemeentesecretaris van de Gemeente Molenwaard ons op dit spoor heeft gezet. Een ander woord van grote dank gaat uit naar Rolia Wiggelinkhuijsen die met haar tomeloze energie ons steeds weer heeft voortgeduwd en een grote bijdrage heeft geleverd aan de nieuwe convenanten en het bereiken van de Green Deal-status.

Jan Kees van Vliet
'Kartrekker EC1'

Groot-Ammers, augustus 2014

Voorwoord vanuit de Green Deal

Dit convenant is onderdeel van de Green Deal 'Energieconvenanten op Weg naar een Energieneutrale Regio'. Als overheid steunen we deze Greendeal. Beoogd resultaat is dat een grote groep bedrijven in de Alblasserwaard in drie jaar 10% energie besparen (in hun gebouw, maar ook bij vervoer en buitenactiviteiten).

De eerste groep bedrijven heeft de periode van drie jaar afgerond. 25 bedrijven hebben gewerkt aan energiebesparing en veel deelnemers hebben de 10% besparing gehaald, maar zoals u verderop zult lezen is dat nog niet iedereen gelukt. Toch is er veel gebeurd en hebben de deelnemers nog meer energiebesparing op de planning staan. Ook leren de volgende convenanten van de ervaringen van deze eerste groep (zowel wat betreft monitoring als wat betreft de kansen voor besparingen.) Daardoor kunnen de volgende twee convenanten mogelijk meer resultaat boeken en mogelijk is een overall resultaat van 10% nog haalbaar.

Ook heel mooi is dat de ervaringen uit deze Green Deal worden ingezet om in 2014 in deze regio een vierde energieconvenant te starten.

Hans van der Knaap,
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Blauwzaam Convenant I

In november 2011 ondertekenden een grote groep bedrijven en instellingen het eerste energieconvenant van de Stichting Blauwzaam. Hun gezamenlijke doelstelling was na drie jaar (in 2013) 10% minder energie te hebben gebruikt ten opzichte van 2010 en/of die energie duurzaam op te wekken.

Een paar deelnemers zijn door omstandigheden afgehaakt of doorgeschoven naar het tweede of derde convenant. De deelnemers die Energieconvenant I hebben volbracht zijn:

1. Bevazet BV
2. BM van Houwelingen
3. DB Holding BV Hoofdkantoor
4. DB Holding Segno d'Arte
5. De Groot Drukkerij
6. De Kuiper Noordeloos BV
7. De Lek BV Betonmortelcentrale
8. Den Hartog BV
9. Gemeente Molenwaard
10. Gravure 85 BV
11. Hokra Below the Line BV
12. Hoogwerkercentrum NL BV
13. Insigne BV
14. JG Systeembouw BV
15. KleurrijkWonen
16. Korenet BV
17. Mijn Dak Jouw Dak- Kortleve
18. Mijn Dak Jouw Dak- Wiggelinkhuizen
19. Mourik Groot-Ammers BV
20. Nationale Bomenbank
21. Procount Adviseurs en accountants
22. Speciaalbakkerij Van der Grijn BV
23. Waterschap Rivierenland
24. Wellantcollege Ottoland
25. Wemmers Tanktransport BV

Dit rapport laat zien hoe Blauwzaam Energieconvenant-I zich heeft ontwikkeld en wat het eindresultaat is. Het eerste hoofdstuk laat zien wat de CO₂-uitstoot van de groep bedrijven samen is en hoe hun gezamenlijke CO₂-uitstoot zich ontwikkelde. Daarna volgen de presentaties van de afzonderlijke deelnemers. Ze staan op alfabetische volgorde. In de bijlage zijn de CO₂ totalen en het gebouwgebonden energieverbruik per bedrijf samengevat.

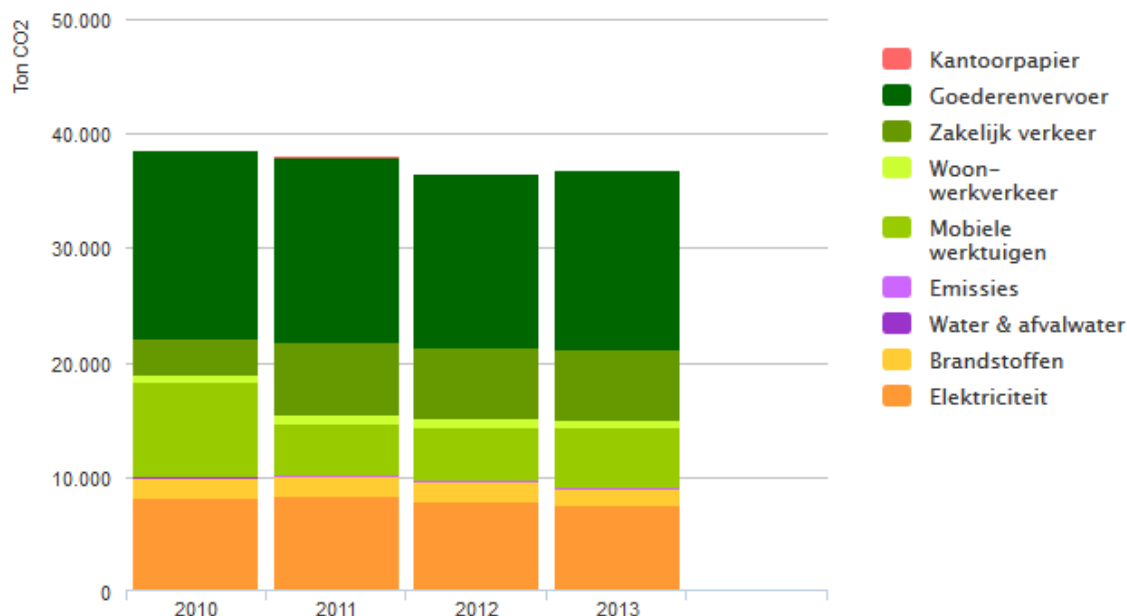
De deelnemers gebruikten de Milieubarometer als monitoringsinstrument. De cijfers en plaatjes in deze rapportage zijn dan ook hiermee gemaakt.

Resultaat van Energieconvenant-I

De convenantsdeelnemers hebben samen in drie jaar ruim 4,5 % CO2 bespaard. Dat betekent dat de 10% besparing uit de doelstelling niet door alle deelnemers is gehaald maar het convenant heeft wel degelijk veel resultaat:

- 25 MKB-bedrijven hebben zich 3 jaar lang ingespannen om energie te besparen.
- CO2 besparing:
 - Vijf bedrijven hebben meer dan 30% CO2 gereduceerd.
 - Bijna 50% van de deelnemers (12 v.d. 25) heeft meer dan 10% bespaard.
 - 72% van de deelnemers (18 van de 25) hebben minstens 2% gereduceerd.
- Bij de overige 7 deelnemers is de absolute CO2-uitstoot gestegen, maar 4 daarvan hebben hun relatieve uitstoot (per fte of per omzet) wel meer dan 10% verlaagd. Doordat zij in deze periode een groei hebben doorgemaakt was voor hen een absolute besparing niet haalbaar. Op de bedrijfspagina's staat hier meer over.

Onderstaande grafiek laat zien dat er op het vlak van elektriciteit een grotere absolute besparing is gerealiseerd dan op het vlak van Goederenvervoer en Zakelijk verkeer. Bij de bedrijven in dit convenant is de CO2-uitstoot van vervoer gemiddeld sterk gekoppeld aan de omvang van het bedrijf en een paar bedrijven zijn flink zijn gegroeid wat zich heeft vertaald in een stijging.

	Ton CO2
CO2-uitstoot 2010	38.532
CO2-uitstoot 2011	37.968
CO2-uitstoot 2012	37.538
CO2-uitstoot 2013	36.777
Verandering CO2-uitstoot	- 1.755
% wijziging CO2-uitstoot	- 4,6 %

Wat betekent de besparing van 1.755 ton CO2?

1.755 ton minder CO2-uitstoot betekent dat de deelnemers aan Energieconvenant I er nu voor zorgen dat voor de compensatie van hun CO2-uitstoot:

- 2 windmolens minder nodig zijn óf
- 30.000 m2 minder zonnepaneel nodig is.

CO2 en gebouwgebonden energie

Als we kijken naar de CO2-uitstoot van een bedrijf wordt zowel energiebesparing als het omschakelen naar duurzamere energiebronnen zichtbaar in een lagere CO2-uitstoot. Alle brandstoffen en soorten elektriciteit kunnen door de omrekening naar de CO2-uitstoot die ze veroorzaken bij elkaar opgeteld worden. Hierbij wordt ook vervoer meegenomen.

De hoeveelheid vervoer kan echter erg afhankelijk zijn van de opdrachten die een bedrijf dat jaar heeft uitgevoerd, bijvoorbeeld omdat bouwlocaties verder weg zijn dan andere jaren. Daarom is ook interessant om te kijken naar de energiebesparing zonder vervoer. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, RVO (voorheen Agentschap.nl) heeft een methodiek waarmee dit zogenoemde gebouwgebonden energieverbruik wordt berekend.

In de tweede bijlage van dit rapport staat de tabel met de ontwikkeling in het gebouwgebonden energieverbruik.

De besparing op gebouwgebonden energie is iets hoger dan op de CO2-uitstoot:

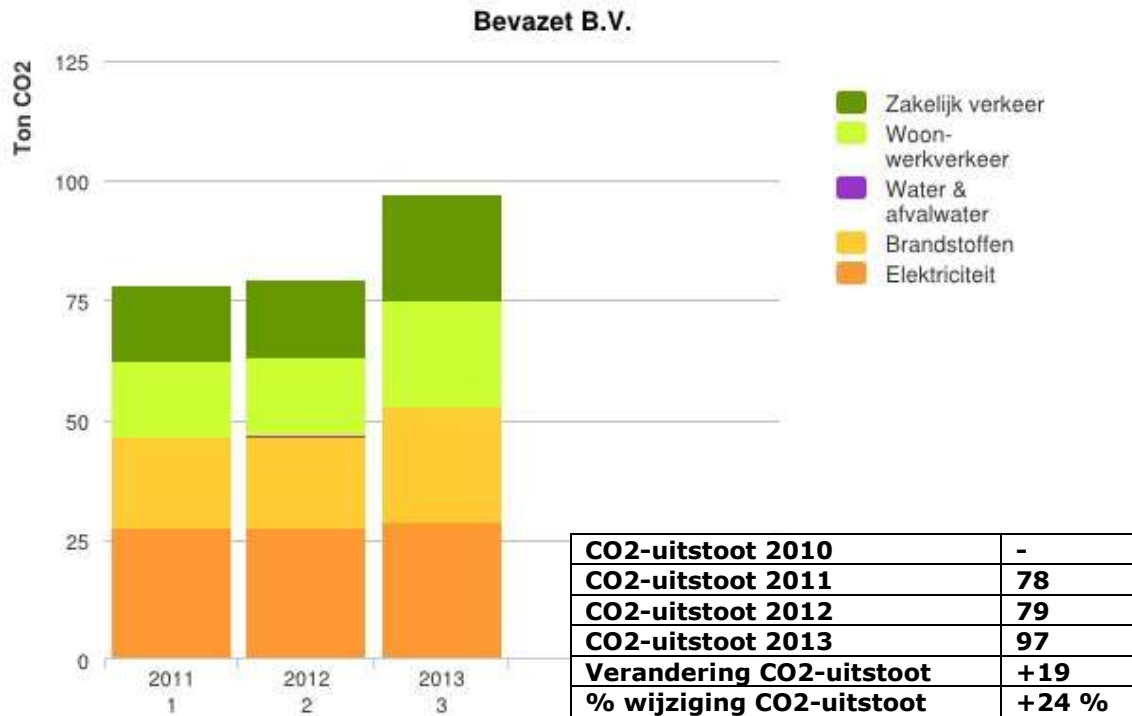
- Het gebouwgebonden energiegebruik van de hele groep is met 5,6% verminderd.
- 11 bedrijven is het gelukt meer dan 10% gebouwgebonden energie te besparen.
- 68% (17 van de 25) bedrijven hebben >3% gebouwgebonden energie bespaard.

De stijging of daling in het gebouwgebonden energieverbruik wijkt voor sommige bedrijven sterk af van de CO2-meter omdat de volgende zaken niet meetellen bij gebouwgebonden energie en wel effect hebben op de CO2 uitstoot:

- Vervoer
- Inzet van groene stroom
- Water

Bevazet BV

Omdat de gegevens van 2010 niet bekend zijn wordt voor Bevazet 2011 als referentiejaar genomen. In 2013 is een flinke toename te zien ten opzichte van eerdere jaren. Dit is deels te verklaren doordat Bevazet een extra werknemer heeft aangenomen. Ten opzichte van 2011 is de CO2-uitstoot met 24% toegenomen.

Eerder genomen maatregelen:

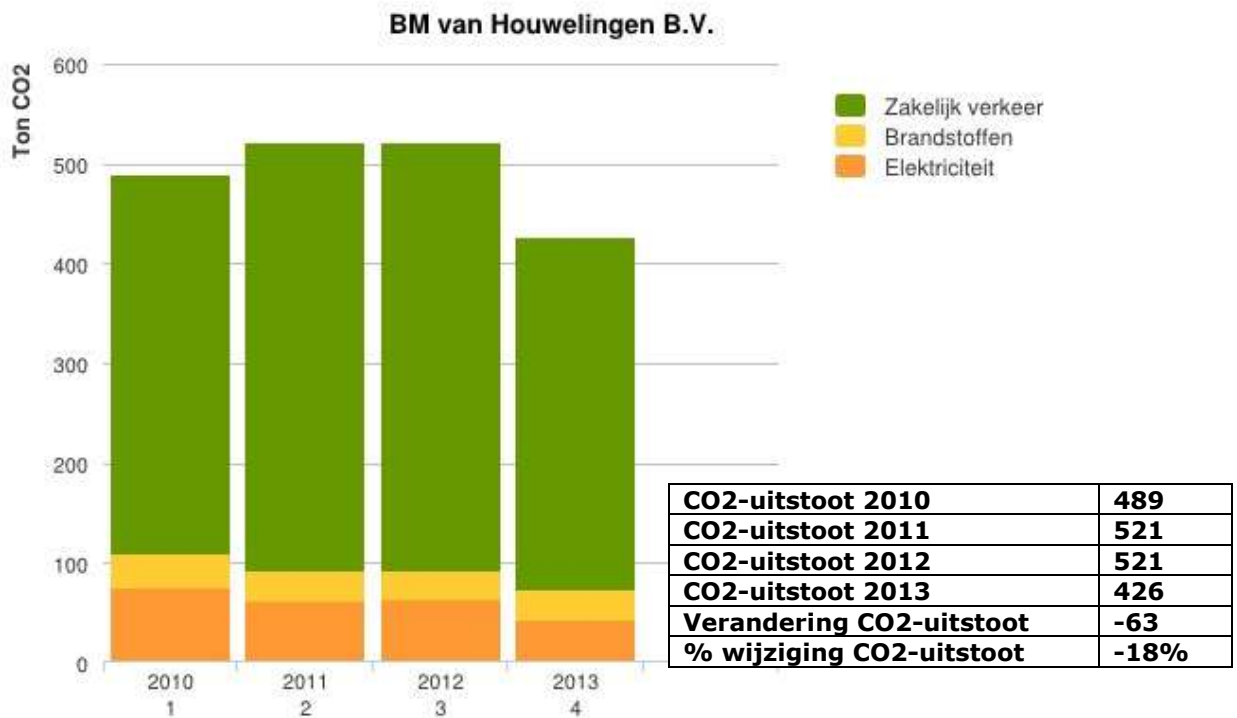
Geen.

Geplande maatregelen:

- Overstappen naar een energiecollectief.
- Verlichting aanpassen naar spaarlampen.

BM van Houwelingen BV

De CO₂-uitstoot van BM van Houwelingen BV is afgenomen in 2013 ten opzichte van 2010. Het zakelijk verkeer is hiervan de grootste oorzaak van. Dit is gerelateerd aan de locatie van de opdrachten die zijn uitgevoerd. Het brandstof en elektriciteitsverbruik in 2013 zijn ten opzichte van 2010 gedaald.

Eerder genomen maatregelen:

- In 2008 is het pand volledig gerenoveerd, hierbij is ook isolatie op de systeemplafonds aangebracht. Dit leidt tot een laag gasverbruik per m³ gebouw.
- In 2011 is het vloeroppervlak met 800 vierkante meter verkleind. Deze ruimte wordt ook niet meer verwarmd.
- Vaatwassers op nachtstroom laten draaien.
- In 2014 26 zonnepanelen geplaatst.

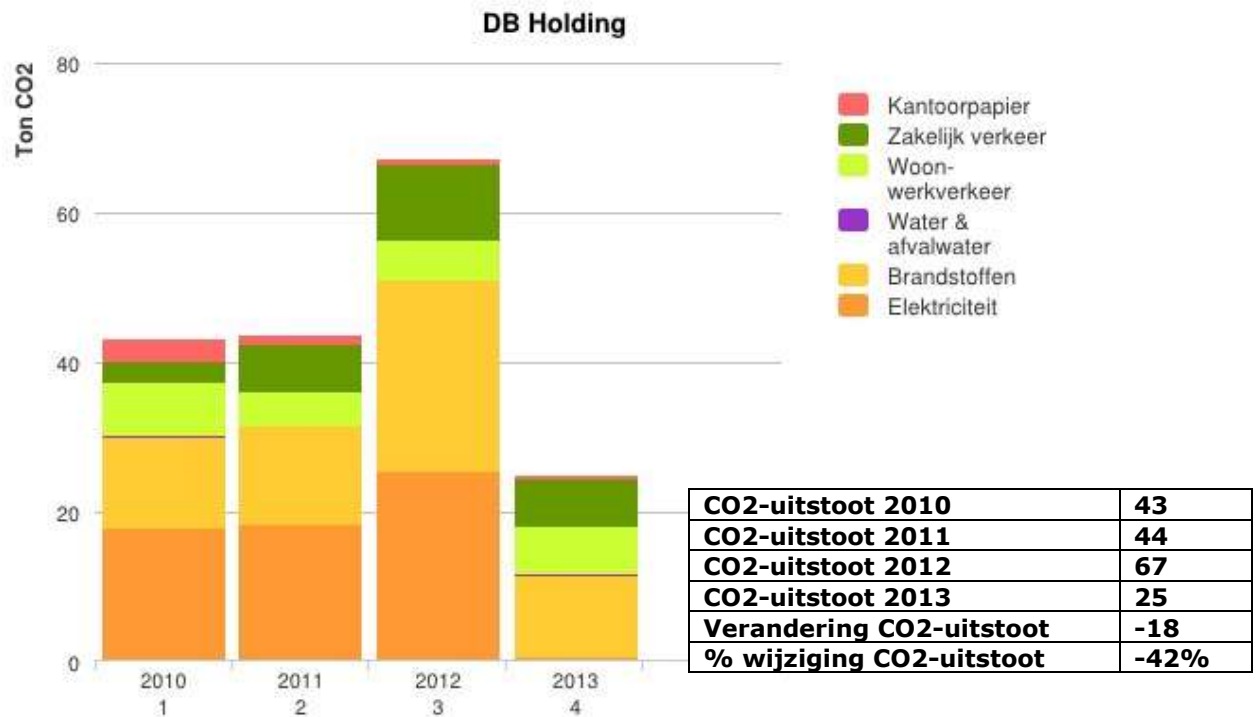
Geplande maatregelen:

- Onderzoeken mogelijkheden voor mobiele zonnepanelen op de werkplaats.
- Onderzoeken mogelijkheden voor elektrische personenauto's en - busjes.

DB Holding BV (hoofdkantoor)

Omdat het bedrijf per januari 2013 is verhuisd naar een ander pand is de CO₂-uitstoot in 2013 flink gedaald. Ten opzichte van het referentiejaar 2010 is de CO₂-uitstoot met 42% afgenomen. De eerdere stijging in 2012 is niet verklaard.

Te zien is dat in 2013 de CO₂-uitstoot veroorzaakt door elektriciteit vrijwel volledig is weggevallen. Dit komt doordat DB Holding BV sinds dit jaar groene stroom inkoop.

Eerder genomen maatregelen:

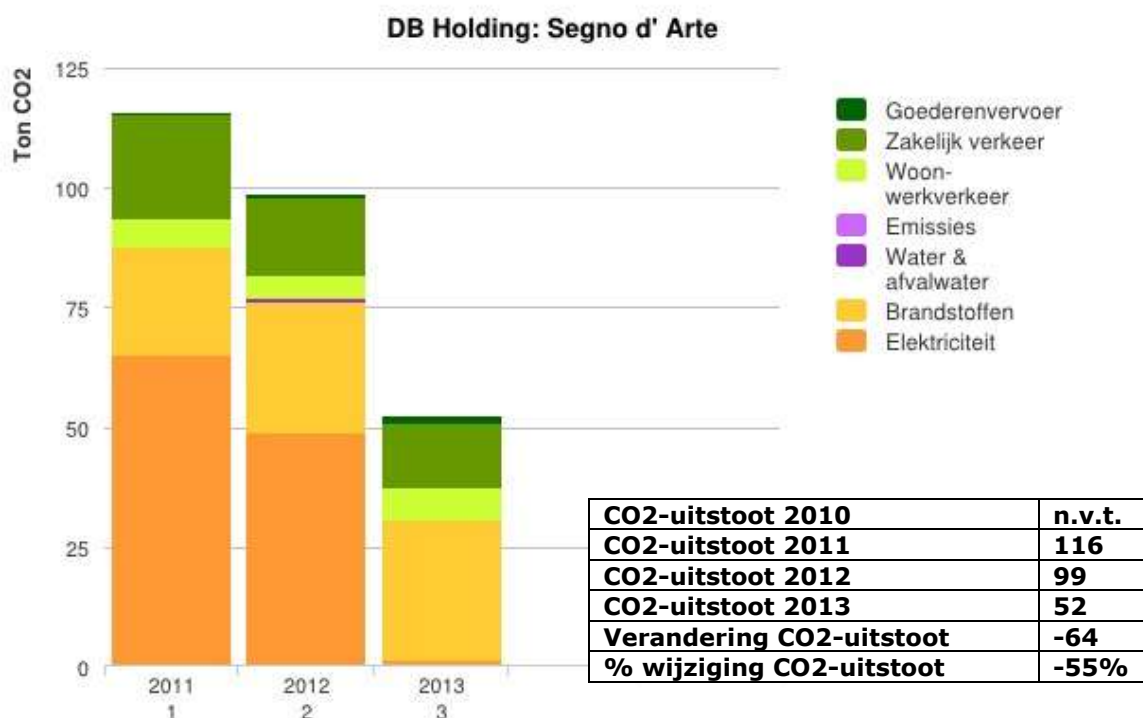
- Omdat DB Holding BV per 2013 verhuisd is, zijn in de jaren 2011 en 2012 geen aanvullende maatregelen uitgevoerd voor CO₂-reductie.
- Het nieuwe pand is veel efficiënter wat betreft elektriciteits- en gasverbruik.

Geplande maatregelen:

Geen.

DB Holding – Segno d'Arte

Segno d' Arte, een dochteronderneming van DB Holding BV, bestaat uit een kantoor en twee fabriekshallen. Sinds 2011 zijn zij de volledige beheerder van het pand en daarom is dat hun referentiejaar. In 2013 is de CO₂-uitstoot maar liefst 55% lager dan in 2011. De grootste oorzaak hiervan is de inkoop van groene stroom die in 2013 is gestart. Daarnaast zijn er ook veel besparende maatregelen genomen, zoals te zien is in het onderstaande lijstje.

Eerder genomen maatregelen:

- Alle cv ketels (3stuks) en heteluchtkachels (2stuks) vervangen voor hoog rendement ketels (20% zuiniger).
- Alle instellingen van verlichting en verwarming en koeling geoptimaliseerd.
- Verlichting is per werkplek te schakelen.
- Bedrijfsauto's met zuiniger motoren aangeschaft.
- Logistiek verbeterd.
- Bewustwording personeel over kosten en CO₂-uitstoot.
- Centraal printen en meer digitaliseren.
- Luchtlekkages verhelpen door nieuwe koppelingen te monteren en vochtafscheiding in de hele fabriek.
- Het kantoor wordt overdag verwarmd met een airco-installatie.
- Er zijn afspraken gemaakt met vervoerders, zodat zij aan het einde van de dag laden en lossen. Op die manier gaat niet alle warmte door de grote deuren verloren (afspraken en regelingen worden nog steeds uitgevoerd).
- Lasdamp afzuiging is verbeterd t.o.v. de verwarming van de bedrijfshallen.
- Er worden afstandsbedieningen gebruikt om de roldeuren sneller te openen en te sluiten vanuit de auto's

Geplande maatregelen:

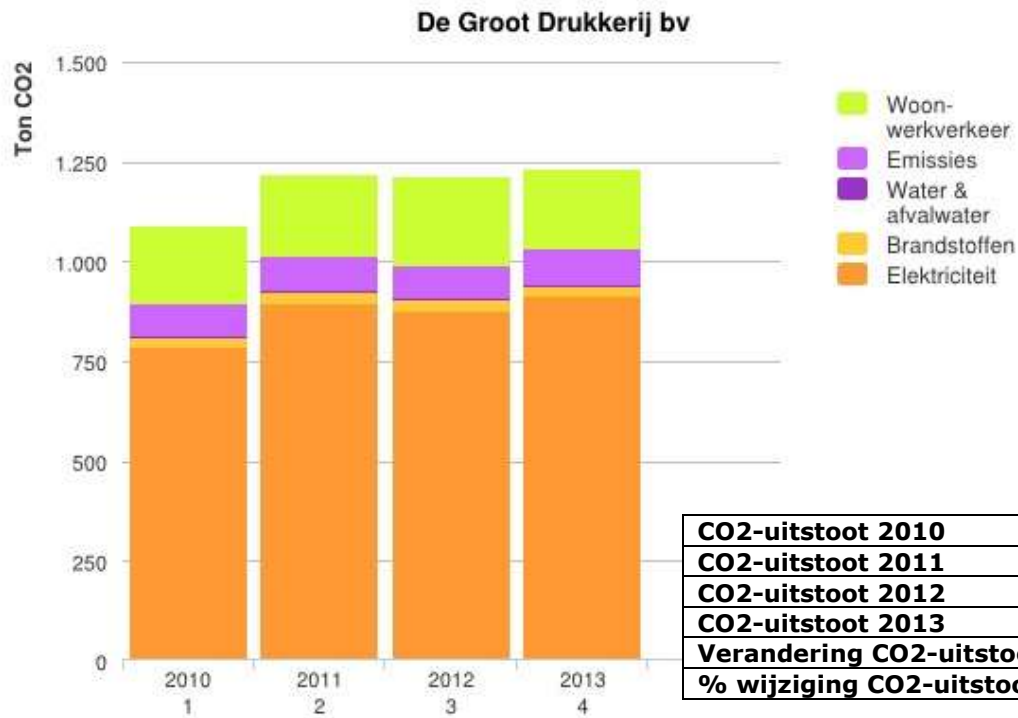
- Alle huidige maatregelen blijven optimaliseren.
- Het aanschaffen van schone en zuinige bestelauto's.

De Groot Drukkerij BV

De CO2-uitstoot van De Groot Drukkerij BV is de afgelopen jaren gestegen ten opzichte van 2010. Dit is voor het grootste gedeelte te verklaren door een toename van de productie, waardoor het elektriciteits- en brandstofverbruik is toegenomen.

In de grafiek rechts is de ton CO2-uitstoot weergegeven per kilogram drukwerk. In deze grafiek is een reductie van 26% te zien.

De grootste reductie van CO2-uitstoot bereikt De Groot Drukkerij doordat meer goederenvervoer wordt uitbesteed. Helaas lukte het niet om de gegevens van het uitbestede goederenvervoer te achterhalen, en is dus niet zichtbaar in de Milieubarometer.

CO2-uitstoot 2010	1.089
CO2-uitstoot 2011	1.220
CO2-uitstoot 2012	1.211
CO2-uitstoot 2013	1.232
Verandering CO2-uitstoot	+143
% wijziging CO2-uitstoot	+13%

Eerder genomen maatregelen:

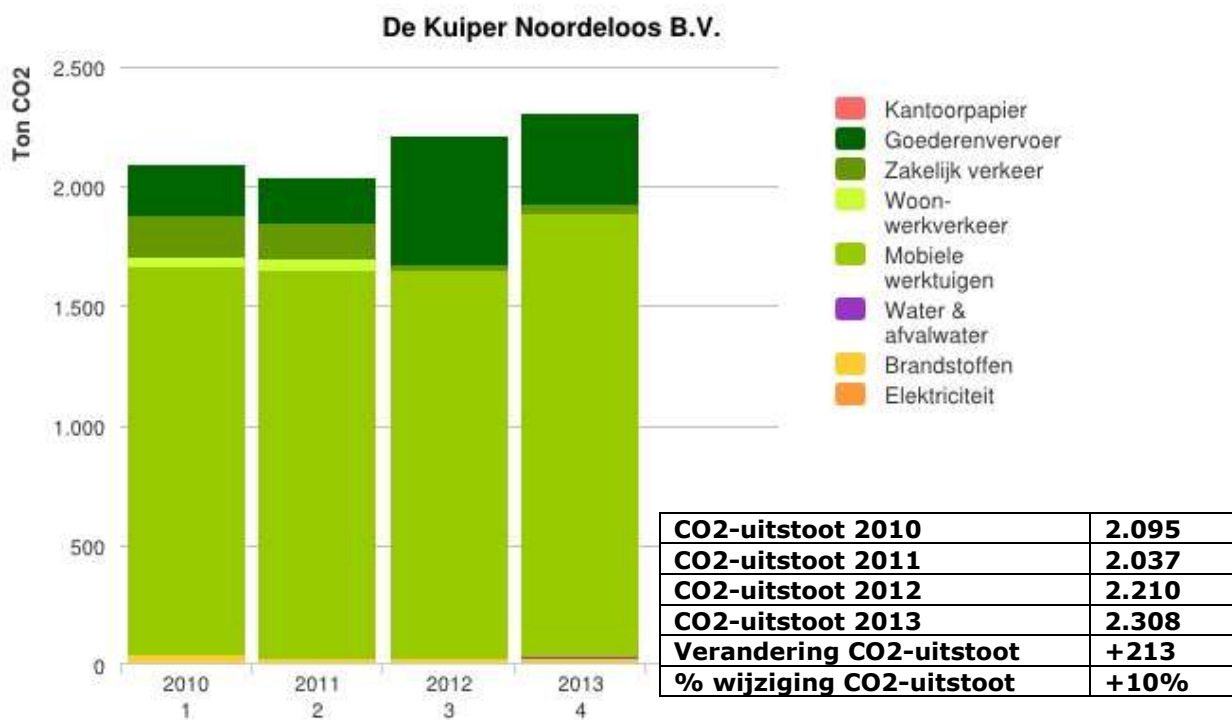
- Uitbesteden goederenvervoer

Geplande maatregelen:

Geen.

De Kuiper Noordeloos BV

De Kuiper Noordeloos BV heeft in 2013 10% meer CO₂-uitgestoten dan in 2010. Maar ze zijn tegelijkertijd gegroeid in omzet (30%) en medewerkers (7%). Per medewerker is de toename in CO₂ uitstoot maar 3%. Per € omzet heeft De Kuiper zelfs een reductie van 16% bereikt. De CO₂ stijging zit vooral bij mobiele werktuigen en goederenvervoer. Zakelijk verkeer en woon-werkverkeer zijn wel afgenomen. De CO₂-uitstoot via elektriciteit is verlaagd door groene stroom in te kopen.

Eerder genomen maatregelen:

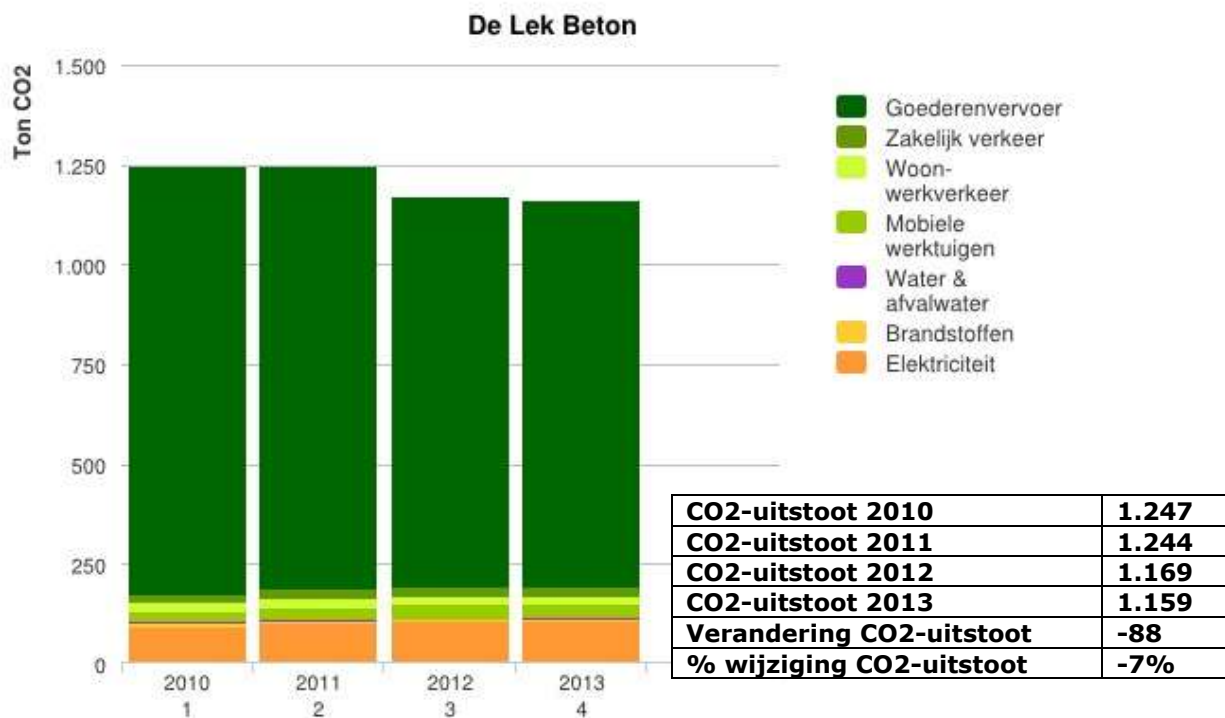
- Vanaf maart 2010 wordt groene stroom ingekocht.
- De medewerkers krijgen een cursus brandstof besparend werken.
- Aanschaf nieuwe graafmachines met lagere CO₂-uitstoot.
- Tankregistratiesysteem bedrijfswagens ingevoerd.
- Er is een inventarisatie uitgevoerd naar nieuwe energiebronnen voor het bedrijfspan (zonne-energie, houtkachel).
- Kierdichting is verbeterd.
- Warmte terug winnen uit ventilatielucht.

Geplande maatregelen:

- Onderzoeken mogelijkheden energiezuinige verlichting.
- Onderzoeken mogelijkheden waterbesparende kranen, toiletreservoirs en urinoirs.
- Optimaliseren voorraadbeheer en inkoopplanning.
- Onderzoeken mogelijkheden inkoop papier met milieukeurmerk en scheiden papier en karton.
- Heftrucks gebruiken op elektriciteit of LPG.
- Heftrucks zuiniger inzetten en 'slim heffen'.
- Roetfilters plaatsen op mobiele werktuigen en andere dieselloortuigen.
- Schone en zuinige mobiele werktuigen, bestelauto's en vrachtauto's aanschaffen.
- Gaan vanpoolen
- Vergroenen wagenpark en voertuigonderhoud
- Elektrische bestelauto's aanschaffen.
- Routeplanning en/of navigatie zakelijk verkeer.
- Reduceren beleveringsfrequentie.
- Boordcomputers aanschaffen.

De Lek BV Betonmortelcentrale

De CO₂-uitstoot van De Lek BV is de afgelopen 3 jaar met 7% gedaald ten opzichte van 2010. Het goederenvervoer (vrachtwagens) veroorzaakt de meeste CO₂-uitstoot. Op dit thema is ook de grootste reductie zichtbaar. Dit hangt wel sterk samen met de projecten waarvoor beton is geleverd.

Eerder genomen maatregelen:

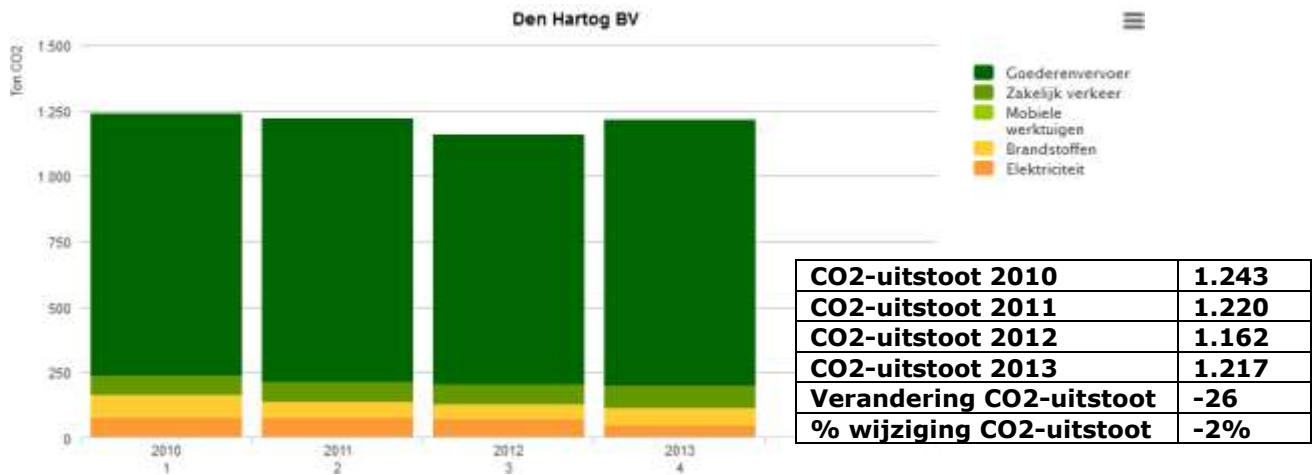
- Optimalisatie van het bodemwarmtesysteem; verwarming en koeling.
- Tijdens de nieuwbouw (2008/2010) zoveel mogelijk de nieuwste stand van de techniek gevolgd (o.a. bodemwarmtesysteem, hoogfrequente TL verlichting en spaarlampen).
- Recycling-installatie voor vrijkomende betonresten en daarmee realisering hergebruik van zand, grind en cementwater.
- Duurzaamheidskeurmerk "Beton Bewust" van de Betonmortelindustrie; Betrouwbaarheid van levering, kwaliteit product, reduceren broeikasgassen, stimuleren hergebruik, arbeidsveiligheid.
- In 2012 bestond een 7% van de gebruikte grondstoffen (cement, zand en grind) voor de productie van betonmortel en andere cementgebonden producten uit secundair materiaal. Dit percentage wil De Lek Beton in de komende jaren nog verder verhogen.
- Ontwikkeling van zogenaamd Attest betonmortel.

Geplande maatregelen:

- Verder uitbreiden ontwikkeling van Attest betonmortel.

Den Hartog BV

Tot en met 2012 realiseerde Den Hartog een daling in de CO₂-uitstoot ten opzichte van 2010. In 2013 is door een hogere omzet en meer transportbewegingen de CO₂-uitstoot van het goederenvervoer gestegen. Daarbij werd voorheen een gedeelte van de omzet door een derde vervoerd en is Den Hartog BV dit in 2013 zelf gaan doen. Het elektriciteitsverbruik bleef gedurende de afgelopen vier jaar dalen.

Eerder genomen maatregelen:

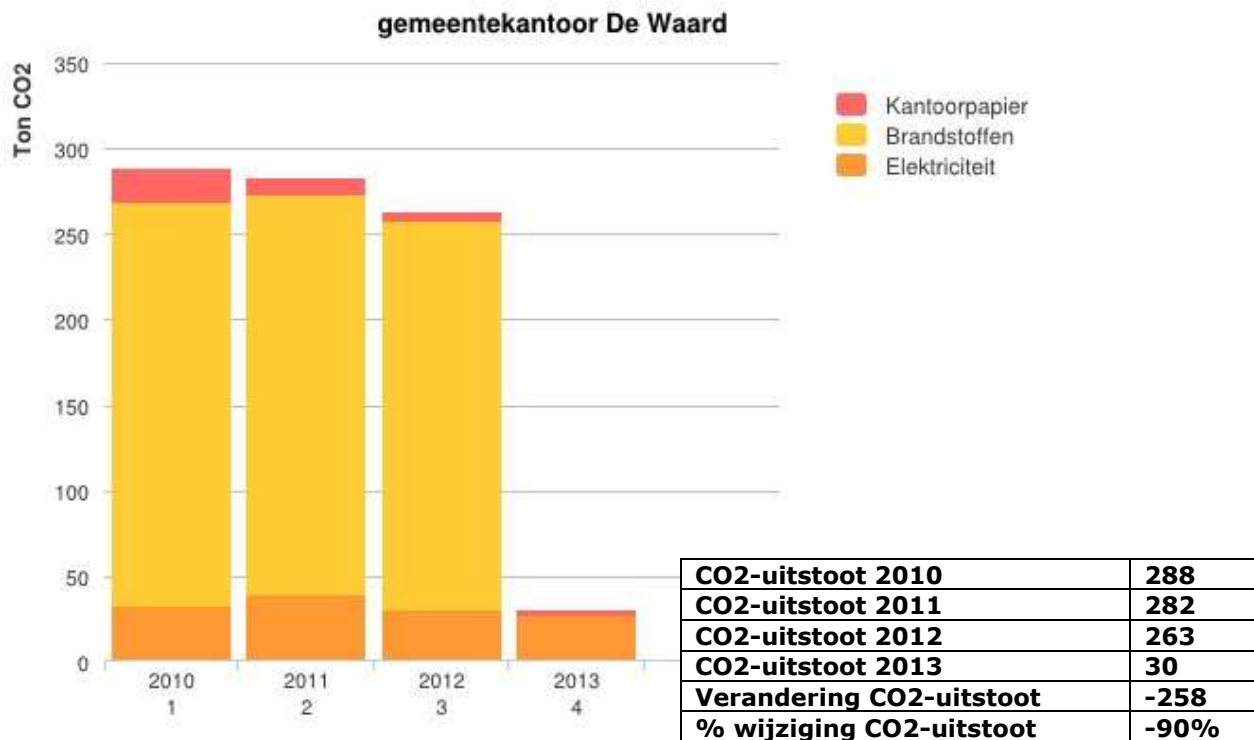
- Bewegingsschakelaars op verlichting in kantoorpanden.
- Vrachtwagenchauffeurs kregen training zuinig rijden.
- Brandstofverbruik wordt periodiek met chauffeurs besproken.
- Wagenpark tankt Diesel Xtra ter besparing op brandstofverbruik.
- LED verlichting in kantoor en loods.
- Uitbreiding inhoudsmetingen ter verbetering planning.

Geplande maatregelen:

- Per 1 januari overgestapt op groene stroom.
- CO₂-bewustcertificaat behalen.

Gemeente Molenwaard

De CO2-uitstoot van gemeente De Waard daalde in de afgelopen 3 jaar. Het verbruik is inclusief openbare verlichting, rioolgemalen en het gemeentekantoor. Omdat de gemeente Molenwaard groene stroom inkoopt, is het aandeel van elektriciteit in de CO2-footprint relatief bescheiden. In 2013 is de gemeente overgestapt op groen gas, hierdoor heeft brandstof geen impact meer op de CO2-footprint.

Eerder genomen maatregelen

Omdat gemeente De Waard in een tijdelijk kantoorgebouw zit, worden er niet veel kantoorbesparingsmaatregelen genomen. De volgende maatregelen zijn wel genomen:

- Inkoop van groene stroom.
- Verlichting wordt automatisch uitgeschakeld m.b.v. bewegingssensoren.
- Follow-me printing.
- Papierloos vergaderen door het college.
- Vanaf januari 2013 een groen gas contract voor alle aansluitingen.
- In juni 2013 zijn slimme meters geïnstalleerd.
- Cv-installaties van gemeentekantoor en de gemeentewerven zijn opnieuw ingesteld op de juiste temperatuur en gebruiksduur.
- Installatie van zonnepanelen op gymzaal en sporthal, totaal 355 panelen.
- Opdracht voor online energiemonitoring van 36 panden, operationeel vanaf mei 2014.
- Uitrol van flexwerken: minder elektriciteits- en papierverbruik.

Geplande maatregelen

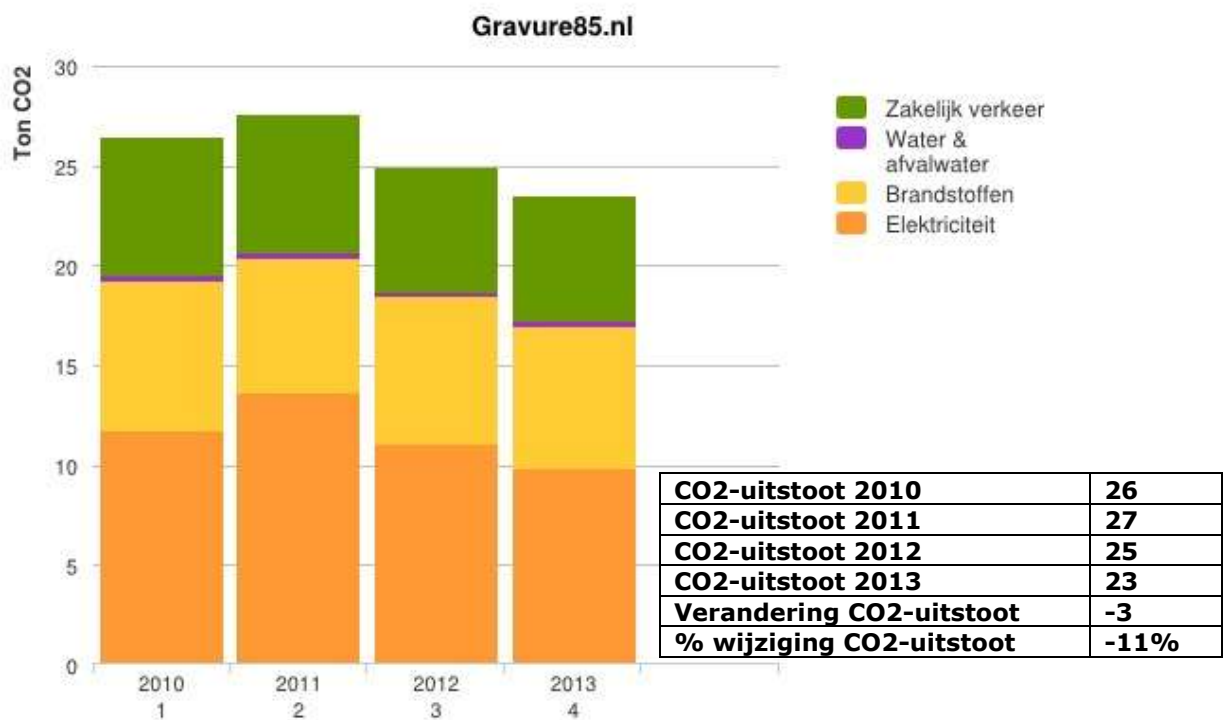
- Actieve energiemonitoring en verbruiksbeïnvloeding.
- Start virtueel kantoor: data center wordt ontmanteld en bestanden en applicaties verlopen via een groen data center.
- Aanbesteding lease contract voor elektrische dienstauto's.
- Sluiting van huidig gemeentekantoor (grootverbruiker!) en overgang op 100% flexwerken in 1 hoofdlocatie (gehuurd) en 2 satellietlocaties (eveneens gehuurd).
- Onderzoek openbare led-verlichting.
- Meer toepassen van zonnepanelen.

Gravure 85 VOF

Omdat Gravure 85 in 2010 al groene stroom had, is ervoor gekozen om de energie- en CO₂-besparing zichtbaar te maken door uit te gaan van grijze stroom. Anders zou alle besparing op elektriciteit niet zichtbaar zijn. Over 2012 waren alleen de kosten van brandstof ingevuld. Deze zijn aan de hand van de gasprijs omgerekend naar m³ aardgas.

De CO₂-uitstoot heeft zijn piek gekend in 2011. Na 2011 is het elektriciteitsverbruik flink gedaald, hierdoor is de CO₂-uitstoot ook gedaald. De verwachting is dat de besparing op elektriciteitsverbruik in 2014 verder kan afnemen door de geplande domotica maatregel. Het gasverbruik wordt grotendeels veroorzaakt door het woonhuis; daarom zijn maatregelen voor de bedrijfsruimte relatief weinig zichtbaar in de CO₂-balans.

De CO₂-uitstoot van Gravure 85 daalde in 2013 met 11% ten opzichte van de nulmeting in 2010.

Eerder genomen maatregelen:

- Er wordt zowel 's ochtends als 's avonds een energiecontrole gehouden, dan wordt alle apparatuur en verlichting die niet nodig is uitgezet. In het verleden bleven vaak de machines aan staan omdat dit de volgende ochtend weer tijd scheelde.
- LED-TL balken aangeschaft.
- Speciale drukknoppen aangeschaft waarmee je iedere keer door één druk op de knop de PC, monitor en toetsenbord in de stand-by stand kunt zetten.
- Inkoop van groene stroom.

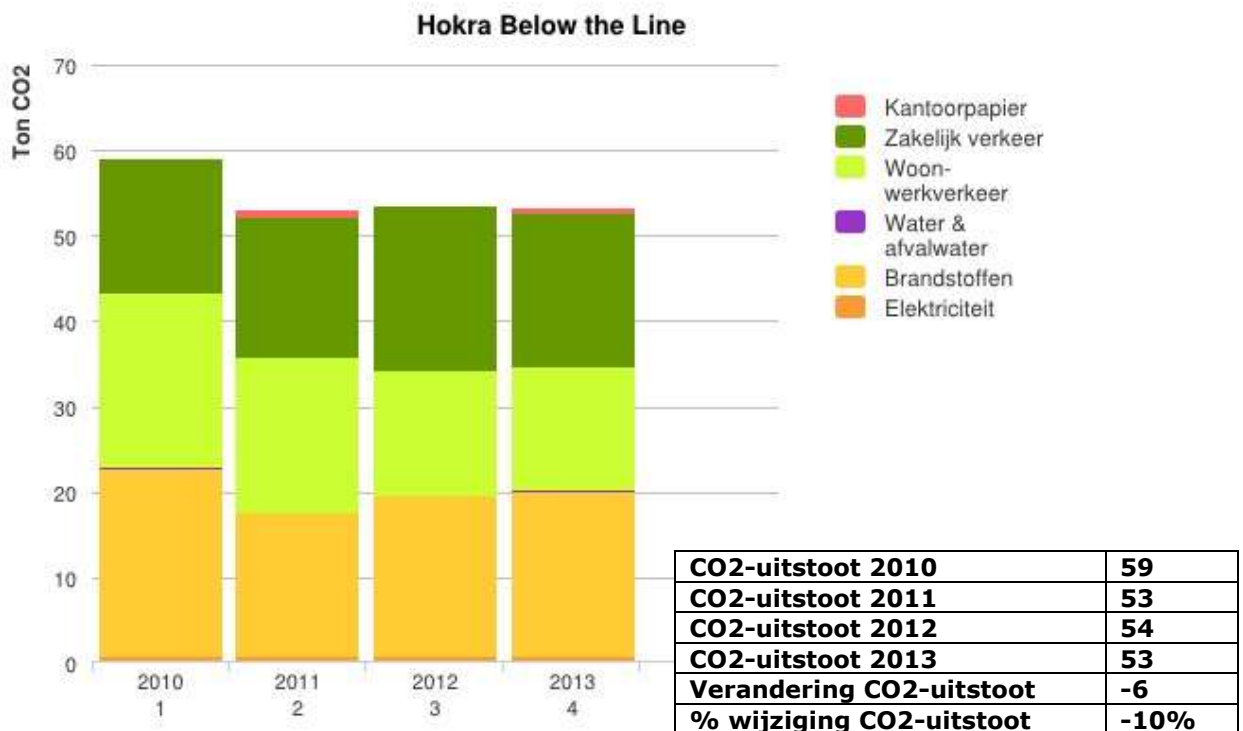
Geplande maatregelen:

- Plaatsen van bewegingsmelders.
- Een maatregel om op een makkelijke manier waar te nemen of de compressors uitstaan.

Hokra Below the Line BV

Hokra Below the Line BV realiseerde in ieder jaar een CO2-reductie. Deze reductie is vooral binnen de thema's brandstoffen en woon-werkverkeer behaald. De uitstoot door zakelijk verkeer is wel toegenomen.

De hoeveelheid uitbesteed goederenvervoer is niet opgenomen in de Milieubarometer, omdat het niet lukte deze gegevens te achterhalen. De inschatting is wel dat uitbesteed goederenvervoer verantwoordelijk is voor een groot deel van de CO2-uitstoot van Hokra Below the Line.

Eerder genomen maatregelen:

- Lichtkoepels in het magazijn zijn schoongemaakt, zodat er meer lichtinval is.
- Medewerkers gaan vaker op de fiets naar het werk.
- Carpoolen wordt vaker toegepast.
- Minder papier printen (dit is mogelijk door 2 computerschermen, en digitaal opslaan i.p.v. een papieren archief).

Geplande maatregelen:

Geen.

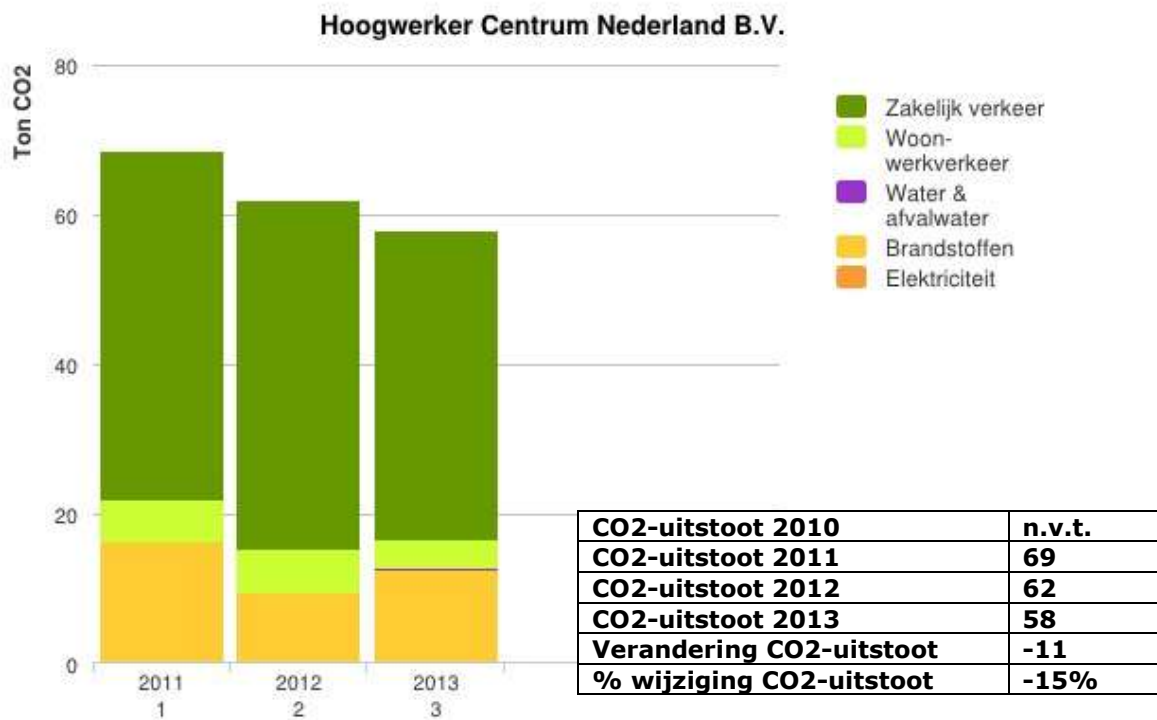
Hoogwerkercentrum Nederland BV

De CO2-uitstoot van Hoogwerkercentrum Nederland BV is voor 2010 niet beschikbaar omdat het bedrijf begin 2011 is verhuisd. 2011 is daarom het referentiejaar.

Goede gegevens van het elektriciteitsverbruik waren in de eerste jaren niet beschikbaar omdat de elektriciteitsnota geschatte data gebruikte op basis van de periode dat het pand leeg stond. Pas in 2013 zijn echte meterstanden opgenomen. Zoals de Milieubarometergrafiek laat zien heeft elektriciteit heeft nauwelijks invloed op de CO2-footprint.

Het brandstofverbruik van de mobiele werktuigen wordt niet meegenomen.

In 2013 is de CO2-uitstoot van Hoogwerkcentrum Nederland BV afgenomen met 15% ten opzichte van 2011. Dit is grotendeels te verklaren door de afname van het zakelijke verkeer. Ook zijn het woon-werkverkeer en het brandstofverbruik afgenomen ten opzichte van 2011.

Eerder genomen maatregelen:

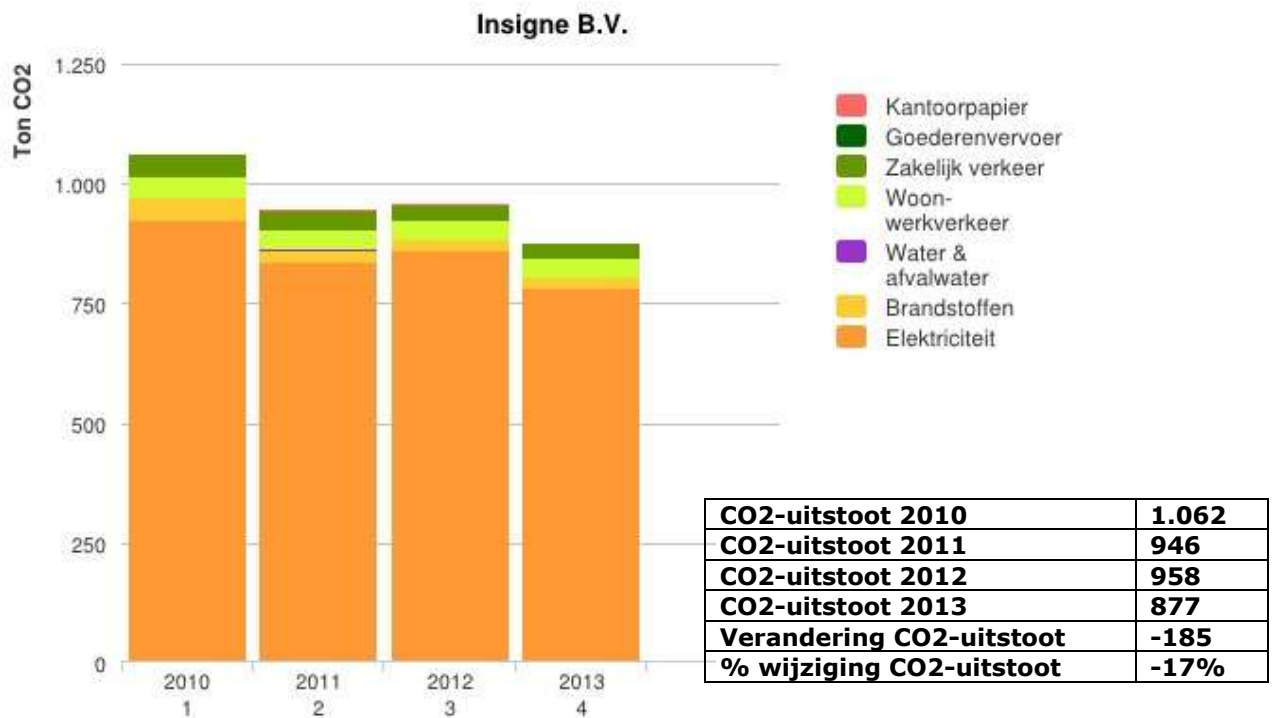
- Nieuwe zuinige auto's, met Euro V, EEV en roetfilter.
- Demontabele oprijkleppen om brandstof te besparen.
- Tijd klok geplaatst op compressor.
- Tijd klok geplaatst op koffieapparaat.
- Bewegingssensor in de loads.
- Sinds 2014 is er een Suzuki Alto aangeschaft t.b.v. minder brandstofverbruik bij het ophalen van een autohoogwerker.

Geplande maatregelen:

Geen.

Insigne BV

Insigne BV realiseerde al een vermindering van 17% CO₂-uitstoot ten opzichte van 2010. Uitbestede goederenvervoer is niet meegenomen in de CO₂-analyse omdat de gegevens niet achterhaald konden worden. Het elektriciteitsverbruik veroorzaakt bij Insigne het grootste deel van de CO₂-uitstoot. De grootste besparingen werden dan ook gerealiseerd op het vlak van elektriciteit .

Eerder genomen maatregelen:

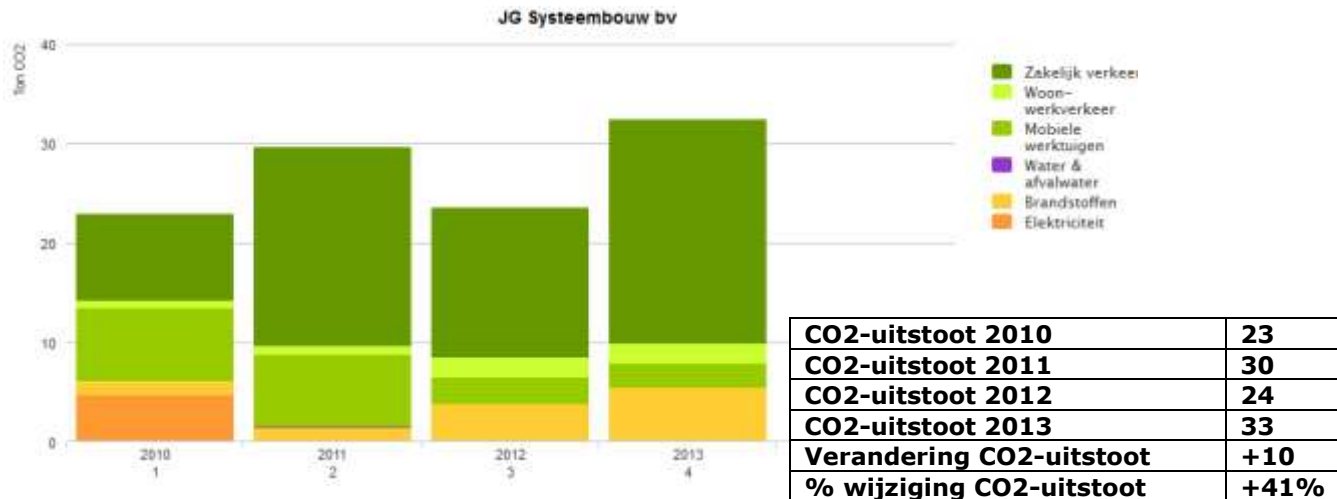
- Onderzoeken van alternatieve mogelijkheden m.b.t. afvoer van kunststofafval & -uitval.
- Verdere uitbreiding closed loop productie.
- Uitvoeren van een kosten-/batenanalyse van alle spuitgietmachines m.b.t. potentiële energiebesparing o.b.v. de ervaringen met spuitgietmachine A13 met Power Boss apparatuur.
- Installeren van een waterbehandeling systeem t.b.v. het koelsysteem ter voorkoming van verminderd koelvermogen door bijv. algvorming.
- In 2012 onderzocht waar de realistische ondergrens ligt m.b.t. gasverbruik en waterverbruik.
- Het in overleg met afnemer(s) verder invulling geven van de traceability van onze producten.

Geplande maatregelen:

Geen.

JG Systeembouw BV

JG Systeembouw BV is de afgelopen jaren gegroeid en heeft in 2013 een nieuw energie neutraal gebouwde hal in gebruik genomen. Absoluut gezien is de CO₂-uitstoot van JG Systeembouw BV in 2013 ten opzichte van 2010 gestegen. In de afgelopen jaren is de uitstoot door woon-werkverkeer en zakelijk verkeer toegenomen. Een verklaring hiervoor is dat JG Systeembouw BV in 2013 zes medewerkers heeft, terwijl dit er in 2010 nog 2 waren. De CO₂-uitstoot door het gebruik van elektriciteit is afgenomen, omdat sinds 2011 groene stroom wordt ingekocht. Ook de uitstoot van CO₂ ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen is afgenomen.

Eerder genomen maatregelen:

- Overgestapt naar groene stroom.
- Aanschaf Mitsubishi Outlander PHEV.
- Bedrijfsafval teruggebracht door bewuster in te kopen.
- Zoveel als mogelijk recyclen.
- Nieuwe hal energie neutraal gebouwd.
- Er wordt gelet op het brandstofverbruik.

Geplande maatregelen:

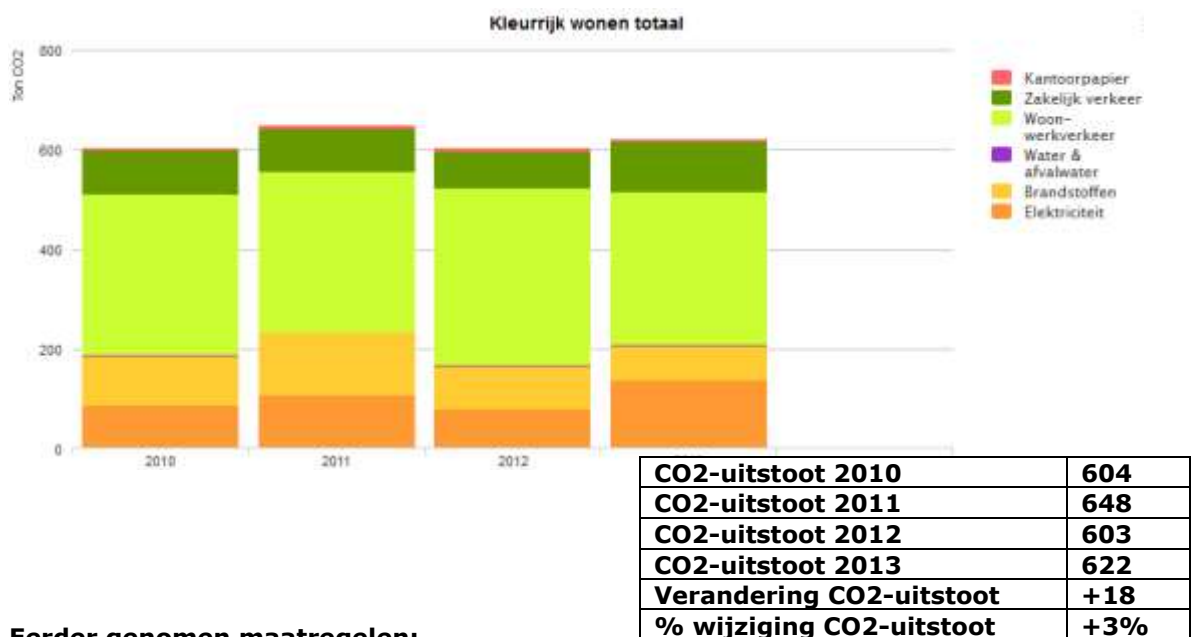
- Aanschaf frequentieregelde cv-pomp.
- Verder vergroenen van het wagenpark, voertuigonderhoud en rijstijl (het 'nieuwe rijden').

KleurrijkWonen

KleurrijkWonen is een woningcorporatie met meerdere vestigingen. Voor Blauwzaam wordt de CO2-uitstoot van de verschillende vestigingen bij elkaar opgeteld.

Ten opzichte van 2010 is er een kleine groei in CO2-uitstoot te zien. Dit komt omdat er sinds 2013 geen groene stroom meer wordt ingekocht. Het aantal GJ voor gebouwgebonden energie is met 31% gedaald, dit komt doordat er twee filialen zijn gesloten.

De oplettende lezer valt het misschien op dat de totale CO2-uitstoot van Kleurrijk Wonen er in dit rapport anders uitziet dan in voorgaande rapporten. Dat komt omdat Kleurrijk Wonen met een nieuwe meetmethode het woon-werkverkeer en zakelijk verkeer monitort. Deze monitoring is voor alle vier de jaren met terugwerkende kracht ingevoerd.

Eerder genomen maatregelen:

De grootste besparing haalt Kleurrijk wonen in de bestaande woningvoorraad. Dit aspect wordt niet meegenomen in het Blauwzaam project, dat focust op de interne bedrijfsvoering:

- Deels isoleren van kantoor door het glas, dat van plafond tot straatpeil doorliep, tot de borstwering met isolatiepanelen dicht te zetten (hoofdkantoor te Deil).
- Deels isoleren van kantoor door boven systeemplafonddeksen aan te brengen (hoofdkantoor te Deil).
- Alle pijperij in de technische ruimte (verwarmingsinstallaties) isoleren (hoofdkantoor te Deil).
- Vernieuwing wagenpark door kleine zuiniger auto's (hoofdkantoor te Deil).
- Medewerkers dienen zakelijk met de nieuwe zuinige auto's van KleurrijkWonen te rijden.
- Een van de vier kantoren is gesloten.
- Grootschalige isolatiemaatregelen.
- Grootschalige ketelvervanging.
- Sloop oude woningen met slecht energielabel.
- Alle stroom wordt duurzaam ingekocht.
- Tweede kantoor wordt gesloten.
- Thuiswerken wordt verder gestimuleerd.
- Kilometer vergoeding wordt (waarschijnlijk) beperkt.

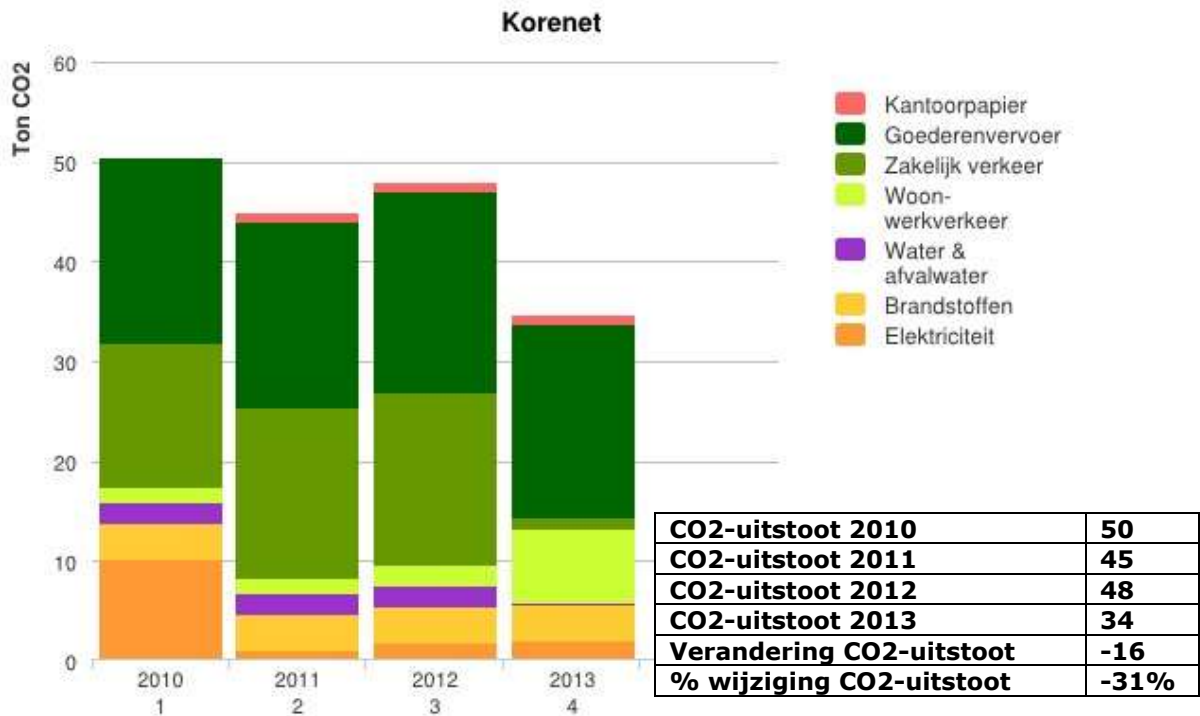
Geplande maatregelen

- Inkoop van groene stroom.

KoreNet BV

KoreNet BV is een samenwerkingsverband tussen de bedrijven Recycling Centrale Korevaar BV en Netwerk BV. Tijdens de nulmeting in 2010 was het voor KoreNet BV lastig om de exacte gegevens te achterhalen. Voor dit jaar zijn schattingen gemaakt voor: elektriciteitsverbruik, drinkwaterverbruik, woon-werkverkeer, zakelijk verkeer en goederenvervoer. In 2013 zijn de gegevens voor woon-werkverkeer en zakelijk verkeer volgens een nieuwe methode geregistreerd. Hierdoor lijkt een daling te zijn verwezenlijkt in het zakelijk verkeer en een stijging in het woon-werkverkeer. Het lijkt erop dat in eerdere jaren het aantal kilometers verkeerd is ingeschat. Helaas is dit nu niet meer te achterhalen

De grootste daling in 2011 werd veroorzaakt door de overstap op groene stroom.

Eerder genomen maatregelen:

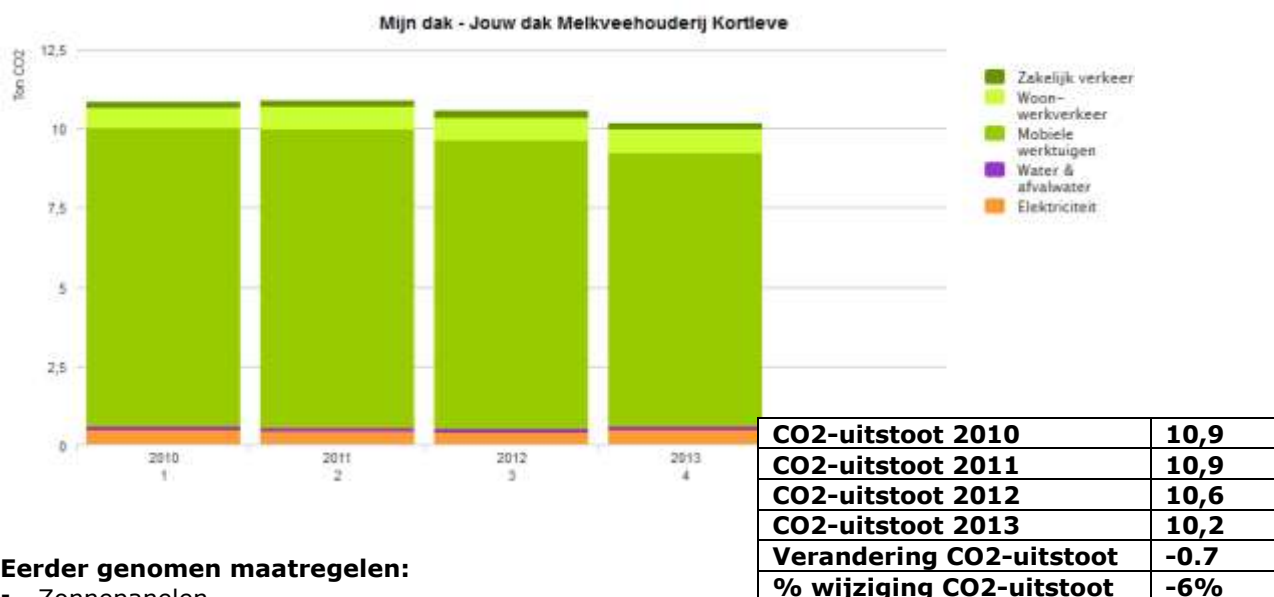
- Per 2012 een vrachtwagen op gas (CNG) aangeschaft.
- Halverwege 2010 overgestapt op groene stroom.
- Stoelschakelaar in kranen (wanneer de machinist van zijn stoel gaat en de machine niet uitzet valt de motor na 5 minuten automatisch uit).
- Een nauwe samenwerking met een collega-bedrijf in een andere naast gelegen regio. Als doelstelling staat vermindering van lege kilometers door elkaars klanten tegelijk te bedienen.
- Kortere afstanden afleggen door 2e locatie te benutten.
- Aankoop van nieuwe voertuigen Euro V en VI (hoogste milieunorm verkrijgbaar).

Geplande maatregelen:

Geen.

Mijn Dak Jouw Dak -Kortleve

De absolute CO₂-uitstoot van melkveehouderij Kortleve is in de afgelopen jaren licht gedaald. De onderstaande grafiek geeft de absolute CO₂-uitstoot weer, omdat de productieomvang en omzet in de afgelopen jaren zijn toegenomen valt de relatieve daling groter uit. De CO₂-uitstoot is gedaald dankzij de daling in het brandstofgebruik van mobiele werktuigen. De daling is veroorzaakt omdat er vorig jaar veel geweid is door de koeien en minder gras ingekuuld is. Het elektriciteits- en waterverbruik is in 2013 toegenomen omdat er naast het bedrijf een woonhuis gebouwd wordt. Als dit huis in gebruik genomen wordt dan vervalt al het woon- werkverkeer en daarmee 7% van de huidige CO₂-uitstoot.

Eerder genomen maatregelen:

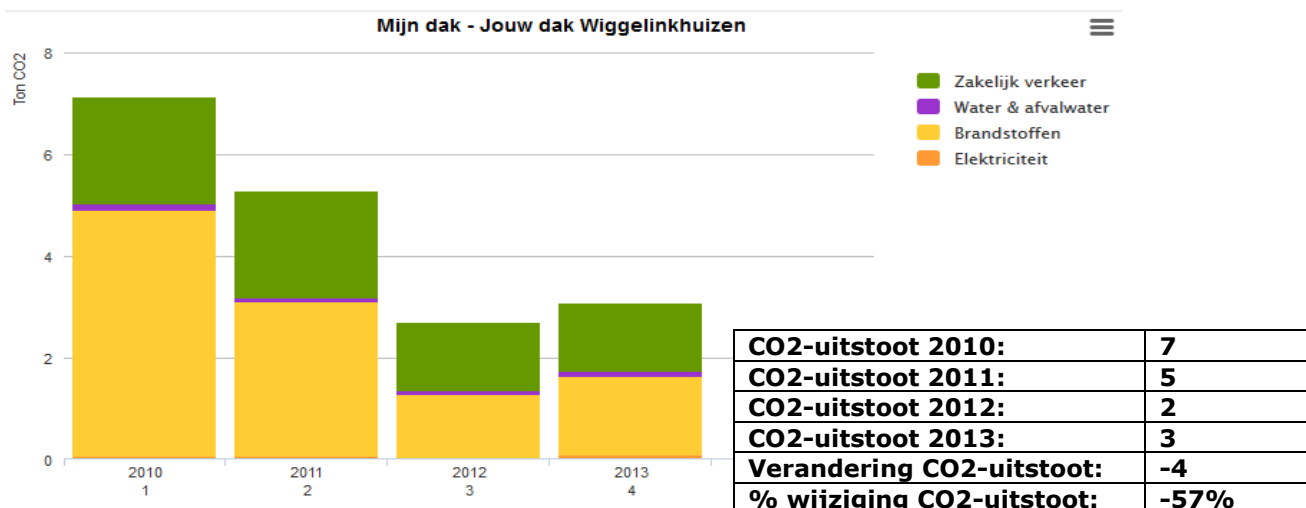
- Zonnepanelen.
- Zonneboiler.
- Voorkoeler op de melkleiding.

Geplande maatregelen

- Verhuizing naar het woonhuis naast het bedrijf voorkomt woon-werkverkeer.
- Verwarming voor huis en bedrijf door middel van een houtkachel (pellets) in plaats van elektrisch.

Mijn Dak Jouw Dak -Wiggelinkhuizen

De CO2-uitstoot is in 2013 57% lager dan in het startjaar 2010. Wel is de CO2-uitstoot in 2013 met 13.8% toegenomen ten opzichte van 2012. Deze toename van de CO2-uitstoot in 2013 komt door een stijging van het aardgasverbruik. Op het gebied van elektriciteit is daarentegen een grote besparing gerealiseerd door het in gebruik name van PV-panelen in September 2013.

Eerder genomen maatregelen:

In 2013 zijn weer een aantal nieuwe besparingsmaatregelen toegepast. Een overzicht van de maatregelen verdeeld over 3 thema's zijn hieronder weergegeven:

Aardgasverbruik verlagen:

- Wekelijks meterstanden opnemen en het verbruik monitoren d.m.v. tussenmeters.
- Andere thermostaat klok die makkelijker en flexibeler regelbaar is.
- Leidingen geïsoleerd.

Elektriciteitsverbruik verlagen:

- Alle elektrische apparaten doorgemeten op verbruik en het verbruik monitoren d.m.v. tussenmeters.
- September 2013 PV panelen gerealiseerd en in gebruik genomen.
- Gloeilampen vervanging door spaarlampen.
- Energiezuinige buitenverlichting.
- In meerdere ruimtes bewegingsensoren geplaatst.
- Koelen door gebruik koude buitenlucht (koelkast en diepvries eruit) en verwarmen door solarcooker.

Gedrag:

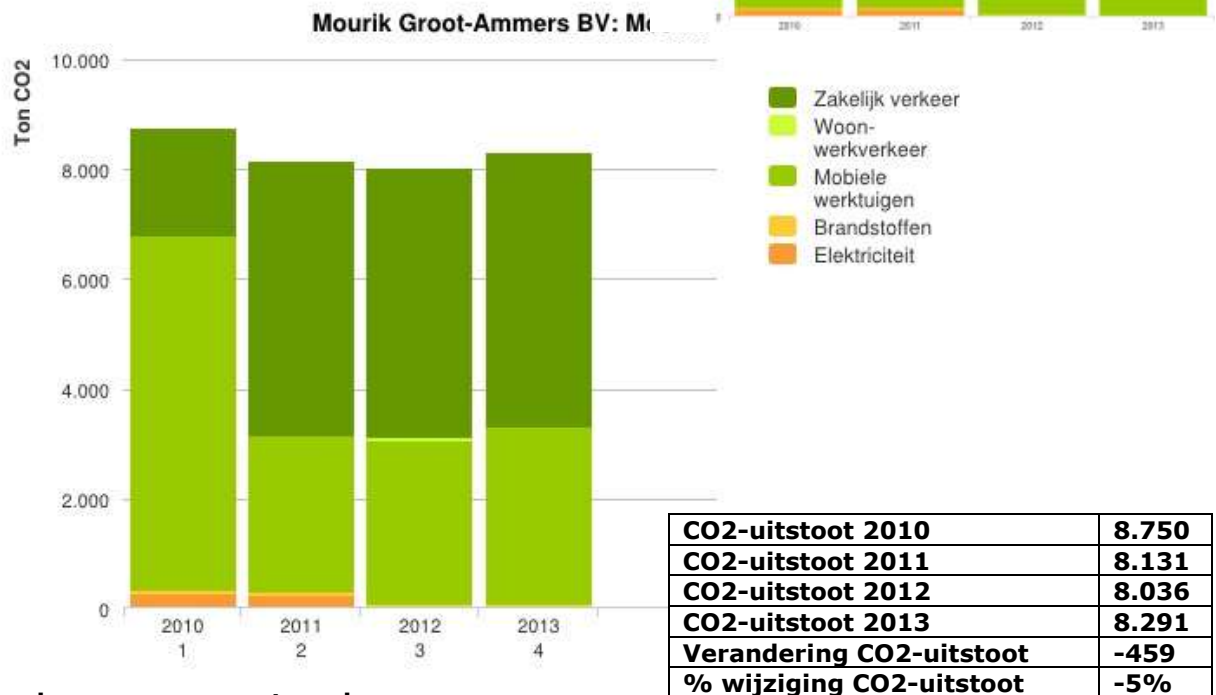
- Daglicht toetreding.
- Apparatuur buiten werktijd uit.
- Wasmachine en droger indien nodig aanzetten op het moment dat de zon schijnt en panelen stroom opwekken.
- Toepassen van 'het Nieuwe Rijden'.
- Ruimtes met afwijkend gebruik anders verwarmen.
- Keukenboiler alleen aan als er warm water behoefte is.
- Vloerverwarming lager en meer de houtkachel stoken.

Geplande maatregelen:

Voor 2014 staat isolatie van de beglazing op het programma. Een gedeelte van het huis is inmiddels al voorzien met achterzet- en voorzetramen en eind 2014 is het de bedoeling dat het hele huis is uitgerust met deze vorm van gevelisolatie.

Mourik Groot-Ammers BV

In 2012 was de absolute CO₂-uitstoot van Mourik Groot-Ammers BV 8% lager dan in 2010. Deze afname werd gerealiseerd door de inkoop van groene stroom en omdat er minder diesel werd verbruikt door personenwagens en mobiele werktuigen. In 2013 steeg de omzet en daarmee ook de absolute CO₂-uitstoot, waardoor de totale afname op 5% neerkomt. Wanneer je kijkt naar de CO₂-uitstoot per euro omzet (rechts) dan zie je dat de uitstoot met 21% is afgenomen.

Eerder genomen maatregelen:

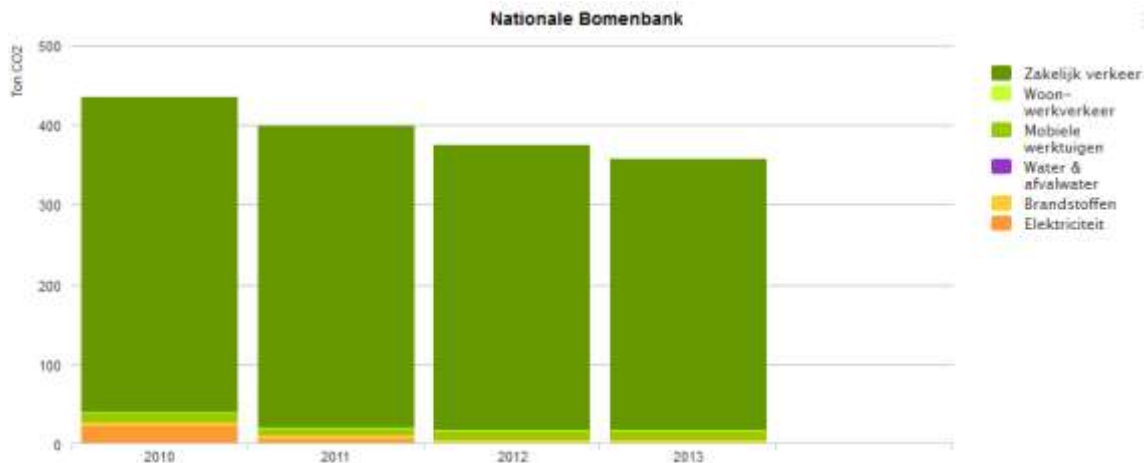
- Overstap op groene stroom: Eneco Hollandse Windstroom heeft een CO₂-emissie van 15g/kWh i.p.v. grijze stroom 455 g/kWh.
- 10% brandstofbesparing door Het Nieuwe Draaien – zuinig machinegebruik door machinisten.
- Overgang naar A&B label auto's waaronder elektrische auto's.
- 3 shovels uitgerust met start/stop mechanisme in stoel > uitstappen is uitschakelen motor.
- XMILE brandstofadditief leidt tot circa 5% gasoliebesparing voor de mobiele werktuigen.

Geplande maatregelen:

- Het herzien van de MAR met de werkvoorbereiding en uitvoering.
- Aandacht schenken aan CO₂-bewuste medewerkers en initiatieven.
- Het nieuwe draaien, rijden en frezen verder uitrollen en herhalen.
- Elektrische auto's analyseren en beter sturen op verbruik.
- Transport inventarisatie om reductiemogelijkheden te vinden.
- Afspraken zo efficiënt mogelijk invoeren en onnodige kilometers voorkomen.
- Controle op tankpassen en de aanschaf van brandstof.
- Materieel in beeld brengen, analyseren en groot verbruikers op zwarte lijst zetten.
- Timer plaatsen op apparaten.
- LED-verlichting en bewegingssensoren plaatsen.
- Uitbannen van plastic bekertjes en roerstaven en afval gescheiden inzamelen.
- Vrijgekomen puin, asfaltgranulaat, zand en grond zoveel mogelijk in het werk hergebruiken.

Nationale Bomenbank BV

De CO2-uitstoot van Nationale Bomenbank BV daalde sinds 2010 met 18%. Het grootste deel van de CO2-uitstoot wordt veroorzaakt door zakelijk verkeer. De Nationale Bomenbank heeft haar besparingsmaatregelen dan ook met name hierop gericht. Dit is terug te zien in de CO2-reductie die op dit vlak behaald is. Ook voor elektriciteit, gas en woon-werkverkeer zijn besparingen gerealiseerd. In 2011 is de Nationale Bomenbank opgestapt op groene stroom.

CO2-uitstoot 2010	436
CO2-uitstoot 2011	399
CO2-uitstoot 2012	375
CO2-uitstoot 2013	359
Verandering CO2-uitstoot	-77
% wijziging CO2-uitstoot	-18%

Eerder genomen maatregelen

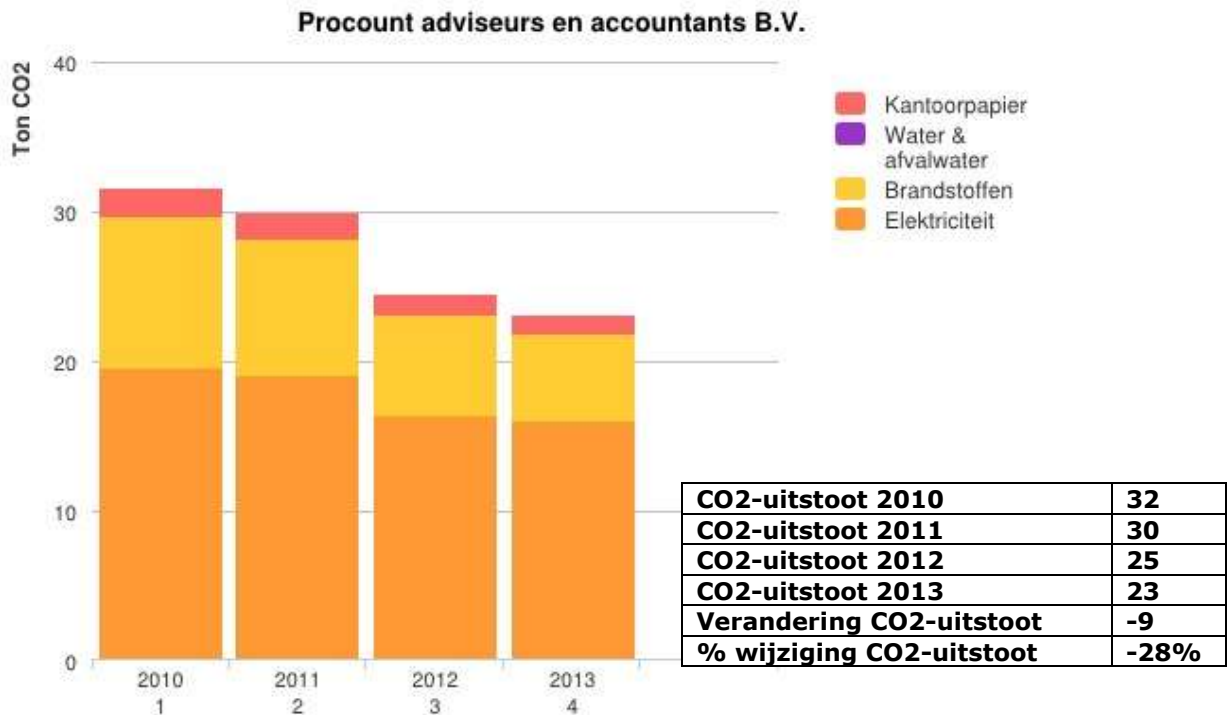
- 100% groene stroom in 2011.
- Verlichting aangepast: energiezuinige lampen en bewegingssensoren.
- 2012: Personenauto op aardgas geleased.
- Auto's met hoge CO2-uitstoot vervangen.
- Mobiliteitsscan aangevraagd om in kaart te brengen welke maatregelen nog mogelijk zijn.
- Hybride auto ingezet op directieniveau.

Geplande maatregelen

- Verder met oplossingen zoeken voor mobiliteit uitvoering.
- Mogelijkheden onderzoeken voor biomassa/wilgenplantages op onze kwekerij.
- Mogelijkheden onderzoeken van energie via planten/bomen.

Procount adviseurs en accountants BV

Procount adviseurs en accountants BV heeft de daling van de afgelopen jaren in 2013 verder voortgezet. De CO₂-uitstoot is in 2013 gedaald ten opzichte van 2010. Dit komt door verschillende energiebesparende maatregelen. De grootste reductie is gemaakt op het elektriciteitsverbruik. Daarnaast is ook het brandstofgebruik voor verwarming flink afgenomen.

Maatregelen:

- Medewerkers stimuleren om op de fiets te komen.
- Raam open in plaats van meteen de airco aan.
- Verlichting in gangen gaat uit wanneer dit niet nodig is.
- Computers gaan uit in plaats van op de slaapstand.
- De verwarming gaat een uur voor het einde van de werkdag lager.
- Gedrag om papiergebruik te verminderen stimuleren.
- Aanschaffen elektrische voertuigen.
- Aanschaffen zonnepanelen voor elektriciteit van de auto's.
- Papierloos werken.

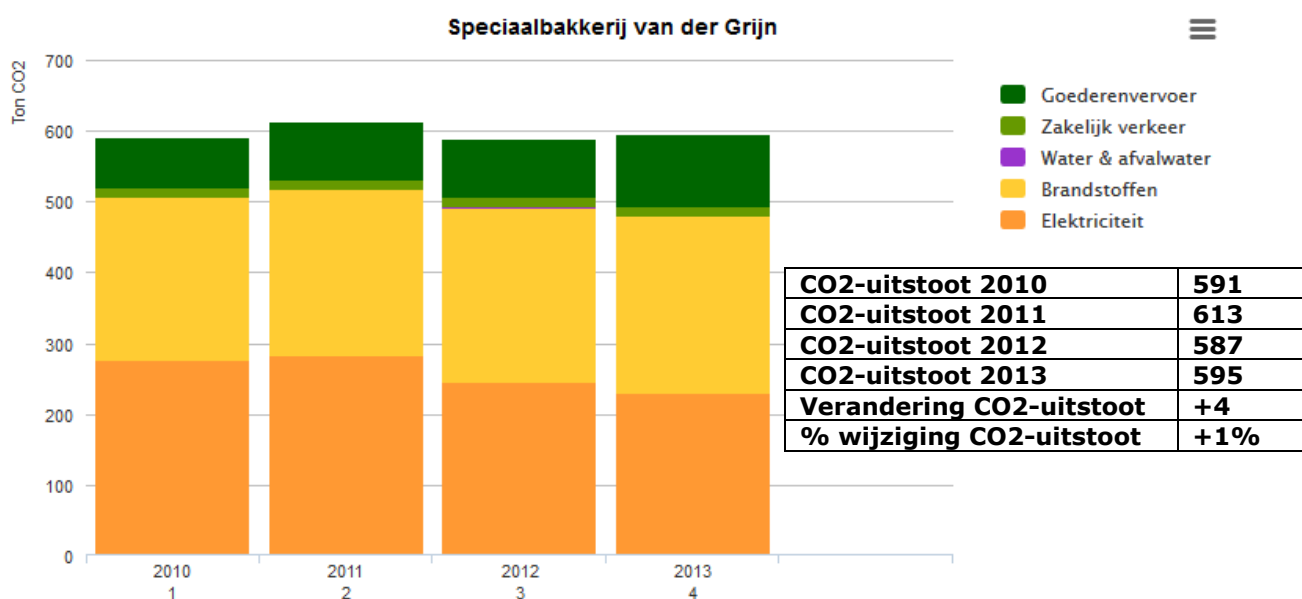
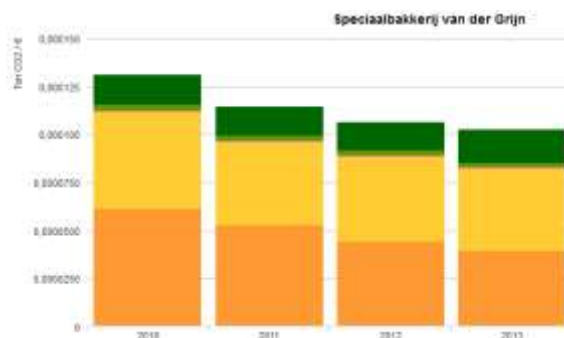
Geplande maatregelen:

Geen.

Speciaalbakkerij Van der Grijn BV

Speciaalbakkerij Van der Grijn is de afgelopen jaren gegroeid en heeft nu 3 medewerkers meer dan in 2010. De CO2-uitstoot per € omzet is met 21% afgenomen (zie grafiek hiernaast). En per medewerker is de CO2-uitstoot 9% lager.

De absolute CO2-uitstoot in 2013 is 1,4% hoger dan in 2012. Dit komt met name door het toegenomen goederenvervoer. Bij elektriciteit is een grote besparing gerealiseerd door het toepassen van een aantal maatregelen in 2013 zoals LED-verlichting en een zuinig Adapcool systeem. Ook de hoeveelheid bedrijfsafval is met ruim 10% verminderd.

Eerder genomen maatregelen:

- Bewegingssensoren op verlichting.
- Het pand wordt verwarmd met de restwarmte van de vriezers.
- Water wordt verwarmd met overige restwarmte van de vriezers.
- Werken met producten uit de streek (kaas, appels, boter, meel).
- Leveranciers moeten een minimale hoeveelheid grondstoffen komen lossen om de vrachtverkeersbewegingen te beperken.
- Scheiden van afval.
- Dubbelzijdig printen.
- Brood wordt aan de voedselbank geleverd.

Geplande maatregelen:

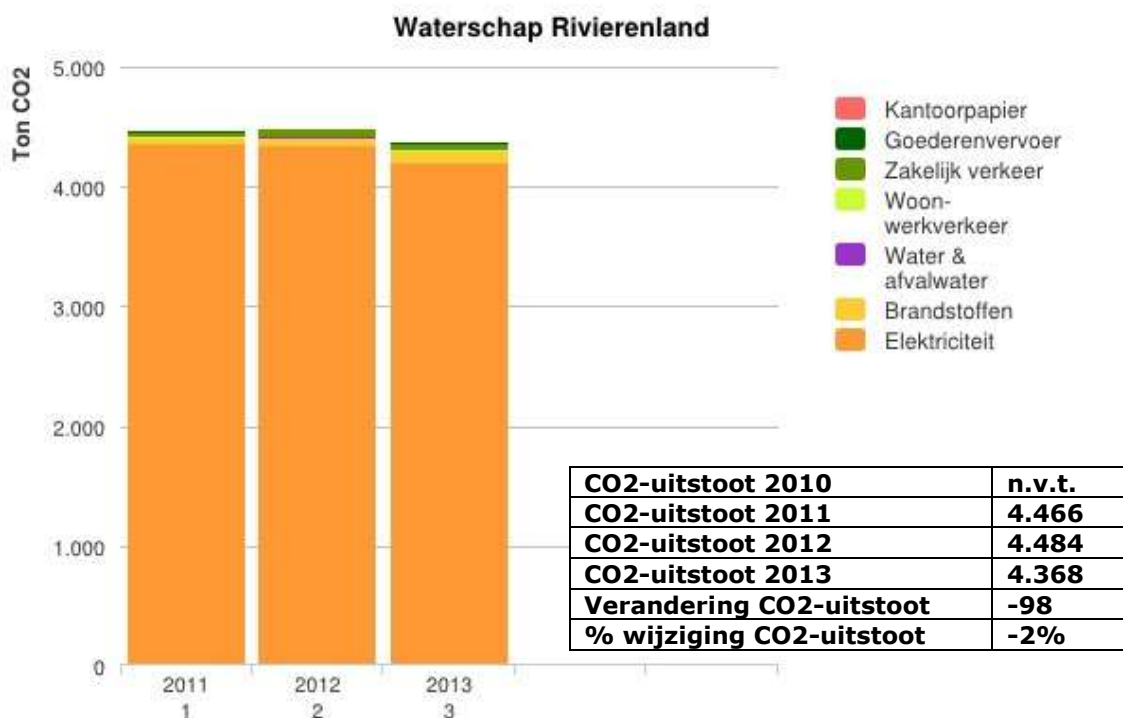
- Dieselauto's zijn voorzien van roetfilters.
- Monitoren van het brandstofverbruik.
- De bakkerij is uitgerust met LED verlichting.
- Koel- en vries installaties zijn aangesloten op het Adapcool systeem.
- Overgebleven brood wordt niet meer weg gegooid maar de volgende dag tegen gereduceerd tarief verkocht.

Waterschap Rivierenland

Omdat Waterschap Rivierenland in 2010 al groene stroom had, is ervoor gekozen om de energiebesparing en CO2 besparing van het Waterschap zichtbaar te maken door uit te gaan van grijze stroom. Anders zou alle besparing op elektriciteit niet zichtbaar zijn.

De gegevens over 2010 zijn niet meer te achterhalen wegens een ingrijpende reorganisatie in de regio Alblasserwaard in 2011. Voor het energieverbruik geldt, dat de hele regio is meegenomen, dus alle rwzi's groter dan 450.000 kWh per jaar qua verbruik. Op de rwzi Groot Ammers is daarnaast een kantoor. De Waterschappen hebben het zgn. Klimaatakkoord ondertekend, wat betekent dat ze per jaar 2% energiebesparing moeten realiseren. Deze daling moet gerealiseerd worden in 15 jaar. Op termijn heeft Waterschap Rivierenland de ambitie om klimaatneutraal te worden.

In 2013 is het energieverbruik afgenomen ten opzichte van 2011 en 2012, dit is te danken aan de plaatsing van zonnepanelen op het dak.

Eerder genomen maatregelen:

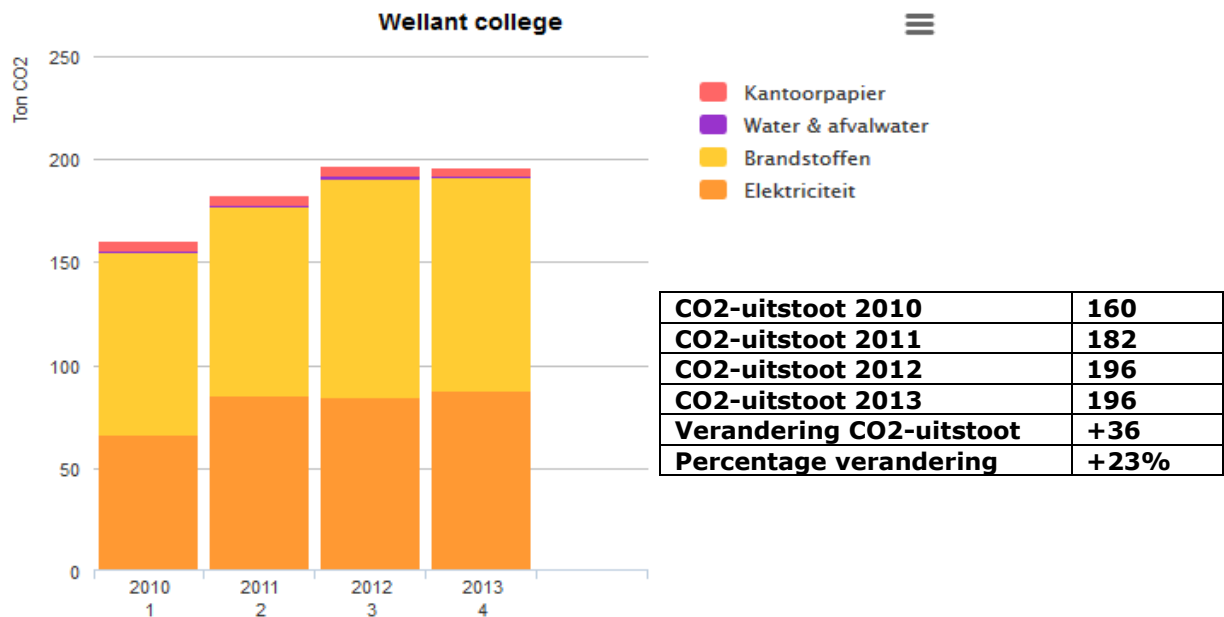
- Zonnepanelen op het dak.
- Energiezuinige koeling geplaatst.
- LED-lampen geplaatst.

Geplande maatregelen:

- Jaarlijks ca. 2% energiebesparing realiseren, o.a. door middel van een gemalen-studie.
- 40% zelf opgewekte energie in 2020; momenteel wordt er een studie uitgevoerd om te bezien hoe dit kan worden bereikt.
- Voor vervoersmobiliteit zal in de periode 2012-2015 per afdeling een kosten- en een CO2-reductie van 15% worden doorgevoerd.
- Project voor duurzame grond-, weg- en waterbouw met name bij het aanbesteden van grote werken.
- Plan om een slibvergister te gaan bouwen om zo duurzame energie op te wekken.

Wellantcollege Ottoland

De CO2-uitstoot van het Wellantcollege Ottoland is in 2013 ten opzichte van 2012 vrijwel gelijk gebleven. Het gasverbruik is iets afgenomen terwijl 2013 een stuk kouder was dan 2012. Dus eigenlijk is een gasbesparing gerealiseerd. Het elektriciteitsverbruik is juist toegenomen. Deze toename is onverwacht en nog niet verklaard. In 2012 is namelijk overal zuinige verlichting geïnstalleerd en meestal vormt dit een 30% van het elektriciteitsgebruik van een school. Daarnaast is 500 m² gebouw gesloopt. De school is nog bezig om uit te zoeken hoe het kan dat het elektriciteitsverbruik toch niet is gedaald.

Eerder genomen maatregelen:

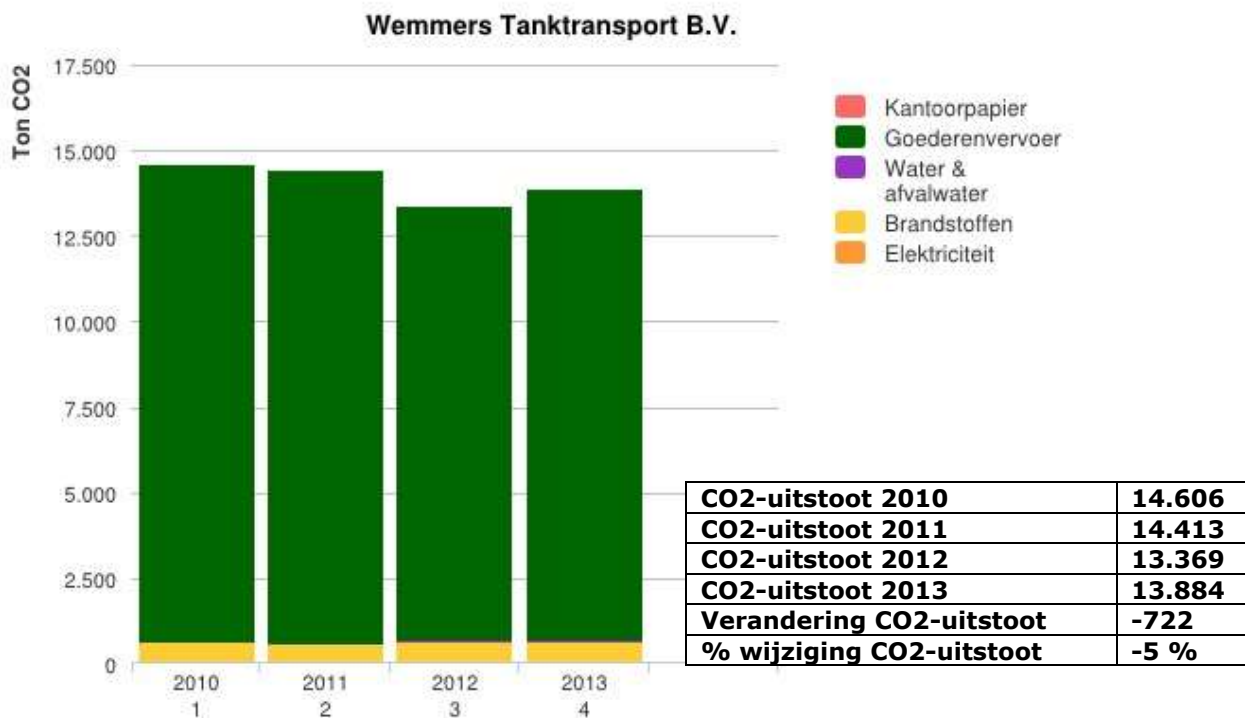
- In de nieuwe kas is een nieuwe (zuiniger) verwarmingsinstallatie gekomen.
- In augustus 2012 is er flink verbouwd. Besparende maatregelen waren onder andere:
 - Oude TL balken vervangen door HF verlichting;
 - Daglichtdetectie (bij genoeg buitenlicht dimt de TL automatisch);
 - In de meeste ruimtes bewegings detectie op de verlichting ;
 - Het gehele gebouw is voorzien van dubbel glas;
 - Energiezuinige Cv-ketels geïnstalleerd;
- Eind 2012 is ook 500 m² semi permanent gebouw gesloopt.

Geplande maatregelen:

Geen.

Wemmers Tanktransport BV

Het overgrote deel van de CO₂-uitstoot bij Wemmers Tanktransport wordt veroorzaakt door het goederenvervoer (vrachtwagens). De reductie in CO₂-uitstoot is dan ook vooral binnen dit thema behaald.

Eerder genomen maatregelen:

- Training zuinige rijstijl voor chauffeurs gecombineerd met boordcomputer die het brandstofverbruik in kaart brengt.
- Invoering van het LISA systeem. Dit optimaliseert de efficiency van het verbrandingsproces hetgeen resulteert in een forse besparing op het diesel verbruik.
- Begrenzen van de trekkende eenheden op 85 km/h. Een begrenzer ondersteunt een rustige rijstijl en geeft de berijder een minder opgejaagd gevoel, omdat hij/zij toch niet harder kan en zich daar op een zeker moment in zal berusten.
- Verlagen van de luchtweerstand en rolweerstand van vrachtwagens door regelmatige controle van de bandenspanning en het hele wagenpark te voorzien van spoilerseets. Daarnaast is een groot gedeelte van de getrokken eenheden voorzien van liftassen. Voor een beter verbruik zijn tevens bijna alle auto's voorzien van een stop systeem die de auto's uitschakelt als deze langer dan x minuten stationair staan te draaien.
- Deelname Lean & Green award. De doelstelling hiervan is om in 2012 een groep van 250 koplopers bij elkaar te hebben die allemaal 20% CO₂ reduceren in hun logistieke proces

Geplande maatregelen

- Alternatieve brandstoffen gebruiken (6% CO₂-reductie).
- Betere motormanagement (1.5% CO₂-reductie).
- Bandenspanning controleren (1.5% CO₂-reductie).
- Duurzame energie inkopen, zowel elektriciteit als gas (3% CO₂-reductie).
- Inzetten licht materiaal (2% CO₂-reductie).
- Betere beladingsgraad (2% CO₂-reductie).

Bijlage 1: CO2-uitstoot per bedrijf

Hieronder staat de CO2-uitstoot van de deelnemers aan het Blauwzaam Convenant over 2010, 2011, 2012 en 2013. Enkele bedrijven hebben slechts 3 jaar ingevuld. Een verschil in CO2-uitstoot kleiner dan nul betekent een besparing. Een verschil groter dan nul betekent een stijging.

CO2-uitstoot	Tonnen CO2				Verschil t.o.v. referentiejaar	
	2010	2011	2012	2013	(ton)	(%)
Bedrijven						
Bevazet BV	n.v.t.	78	79	97	19	24%
BM van Houwelingen	489	521	521	426	-63	-13%
DB Holding BV Hoofdkantoor	43	44	67	25	-18	-42%
DB Holding Segno d'Arte	n.v.t.	116	99	52	-64	-55%
De Groot Drukkerij	1.089	1220	1211	1.232	143	13%
De Kuiper Noordeloos BV	2.095	2.037	2.210	2.308	213	10%
De Lek BV Betonmortelcentrale	1.247	1.244	1.169	1.159	-88	-7%
Den Hartog BV	1.243	1.220	1.162	1.217	-26	-2%
Gemeente Molenwaard	288	282	263	30	-258	-90%
Gravure 85 BV	26	27	25	23	-3	-11%
Hokra Below the Line BV	59	53	54	53	-6	-10%
Hoogwerkercentrum NL BV	n.v.t.	69	62	58	-11	-15%
Insigne BV	1.062	946	958	877	-185	-17%
JG Systeembouw BV	23	30	24	33	10	41%
KleurrijkWonen	604	648	603	622	18	3%
Korenet BV	50	45	48	34	-16	-31%
Mijn Dak Jouw Dak- Kortleve	10,9	10,9	10,6	10,2	-1	-6%
Mijn Dak Jouw Dak- Wiggelinkhuizen	7	5	2	3	-4	-57%
Mourik Groot-Ammers BV	8.750	8.131	8.036	8.291	-459	-5%
Nationale Bomenbank	436	399	375	359	-77	-18%
Procount Adviseurs en accountants	32	30	25	23	-9	-28%
Speciaalbakkerij Van der Grijn BV	591	613	587	595	4	1%
Waterschap Rivierenland	n.v.t.	4.466	4.484	4.368	-98	-2%
Wellantcollege Ottoland	160	182	196	196	36	23%
Wemmers Tanktransport BV	14.606	14.413	13.369	13.884	-722	-5%

Bijlage 2: Gebouwgebonden energie

Hieronder staat een overzicht van het gebouwgebonden energieverbruik van de deelnemende bedrijven aan het Blauwzaam Convenant I over 2010, 2011, 2012 en 2013. Enkele bedrijven hebben slechts drie jaren ingevuld.

Gebouwgebonden energieverbruik is de som van het elektriciteitsverbruik en het brandstofverbruik op locatie (aardgas, houtsnippers, stookolie, stadsverwarming etc.). Elektriciteit en Stadsverwarming wordt hierbij geconverteerd naar primair energieverbruik (de hoeveelheid energie die de voor de productie van deze energie wordt gebruikt) conform de rekenregels in de Meer Jaren Afspraken. Gebouwgebonden energieverbruik wordt uitgedrukt in GJ. Aan vervoer gerelateerde componenten zitten hier niet bij in.

Een verschil kleiner dan nul betekent een daling (en dat is dus 'goed').
Een verschil groter dan nul betekent een stijging.

Gebouwgebonden energie	GJ energie				Verskil t.o.v. referentiejaar	
	2010	2011	2012	2013	(GJ)	(%)
Bedrijven						
Bevazet BV	n.v.t.	871	875	986	115	13%
BM van Houwelingen	2.090	1.735	1.757	1.382	-708	-34%
DB Holding BV Hoofdkantoor	565	630	1.073	586	21	4%
DB Holding Segno d'Arte	n.v.t.	1.675	1.445	1.340	-335	-20%
De Groot Drukkerij	15.952	18.157	17.812	18.511	2.559	16%
De Kuiper Noordeloos BV	1.901	1.929	1.835	1.862	-39	-2%
De Lek BV Betonmortelcentrale	2.011	2.116	2.200	2.225	214	11%
Den Hartog BV	3.058	2.583	2.453	2.150	-908	-30%
Gemeente Molenwaard	23.725	27.317	22.331	21.944	-1.781	-8%
Gravure 85 BV	362	387	346	317	-45	-12%
Hokra Below the Line BV	865	796	769	769	-96	-11%
Hoogwerkercentrum NL BV	n.v.t.	282	163	217	-65	-23%
Insigne BV	19.108	16.986	17.410	15.884	-3.224	-17%
JG Systeembouw BV	118	117	200	224	106	90%
KleurrijkWonen	6.331	7.186	5.946	4.374	-1.957	-31%
Korenet BV	890	701	1.159	1.277	387	43%
Mijn Dak Jouw Dak- Kortleve	306	278	251	296	-10	-3%
Mijn Dak Jouw Dak-Wiggelinkhuizen	118	85,3	43,8	48,1	-70	-59%
Mourik Groot-Ammers BV	10.929	9.349	7.964	7.516	-3.413	-31%
Nationale Bomenbank	527	499	473	480	-47	-9%
Procount Adviseurs en accountants	562	535	440	417	-145	-26%
Speciaalbakkerij Van der Grijn BV	9.438	9.653	9.099	8.857	-581	-6%
Waterschap Rivierenland	n.v.t.	87.084	87.144	84.643	-2.441	-3%
Wellantcollege Ottoland	2.839	3.267	3.508	3.529	690	24%
Wemmers Tanktransport BV	10.695	10.076	11.274	11.119	424	4%